

— Izdaja ob 4. zjutraj —

Stane mesečno Din 25.—, za mo-
sestavstvo Din 40.— neobvezna.

Oglas po tarifi.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljova ulica št. 5/L.
Telefon št. 5073 in 5084, ponoči tudi
št. 5034.

Rekopis se ne vrača.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 5036.

Izdatni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2497

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Čas pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 - Praha čisto 78.180 -
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 31. oktobra.

Te dni je poročala beograjska «Prav-
da, da sta se vojvodinska poslanca,
demokrat dr. Sečerov in radikalni mi-
nister poљedelstva Stanković, pogodila
zaradi «razdelitve» uradništva v njun-
em okolišu. Kjer imajo demokrati ve-
čino, dobe uradnike oni, kjer pa je ve-
čina radikalna, bodo tudi uradniki ra-
dikalni. «Poleg tega» se bo uvaževala
tudi kvalifikacija uradnikov, seveda pa
v okviru tega «ključa». Vest je bila
objavljena kot dokaz, kako dobro se
začenja in izvaja likvidacija sporov
med vladnima strankama. Nihče ni te
vesti demantiral. Kam pojdejo uradni-
ki, ki niso pod zaščito te ali one
stranke, oziroma kaj bo, če pride dru-
ga vlada, o tem gospodje niso raz-
mišljali.

V vseh krogih, ki imajo moderne in
zdrave pojme o državi in državnih ad-
ministracijah, je vzbudila ta vest mučno
pozornost, saj bengalično osvetljeva
mentaliteto današnjega sistema. Ako
naj se problem državnih nameščencev
razvija dosledno po tej poti, je pač za-
man vsaka pragmatika in zaman tudi
vsaka nada, da bodo javni nameščenci
v službi države in ljudstva, ne pa le v
službi svojih strank.

Že nad mesec dni se vrši v Beogradu
javno in za kulisami boj dveh siste-
mov, tvoj dveh pogledov na državo,
zlasti tudi glede njenega razmerja do
uradništva. Stari sistem radikalno-de-
mokratiški «ključev», ali pa kar brutal-
no «dveh garnitur» uradništva je sr-
bijijskim strankam v kosteh. Kar je
na predsedstvu vlade g. Vukičevića in
z njim današnja koalicija, se vrši med
demokrati in radikali neprestan boj za
sreske poglavarje in občinske belež-
nike. Ko je oktobra g. Davidović s po-
vodom izjavil, da je treba s tem siste-
mom pomesti in so se tej zahtevi pri-
družil tudi druge demokratske
stranke, je g. Vukičević začel pridobi-
vati i g. Spaha i g. Sečerova in nja
ma slične z drobitjem v obliki «redu-
kcij» uradnikov po želji teh gospodar-
jev. In dokler ima g. Vukičević še kaj
tega drobiti in ne začne ropotati radikalni
poslanci, oznanja vsak dan znova, da
je «vlada trdna».

Mesto sistema se torej menjajo «gar-
niture». Te dni smo čitali, kako se hoče
finančni minister izogniti izenačenju
davkov. Nekoliko jih hoče znižati po-
vsod, t. j. v Srbiji in v prečanskih po-
krajnih. Znižanje pa je neznamno in
strokovnjaki se dvomijo ali bo sploh
prineslo v vseh slučajih kaj zboljšanja.
A vse to ni tako željeno in tako po-
trebno izenačenje. To je prej odgoditev
izenačenja za daljšo dobo.

Po vseh ministrstvih si belijo lase,
kako naj ugode zahtevi finančnega mi-
nistra, da se zopet enkrat znižajo iz-
datki za 10 odst. Za rudarje, za žele-
zniške delavce, za lokomotive, za kur-
javo, za najemnine itd. seveda tudi.
G. Bogdan Marković reducirca prav
tako, samo mehanično in linearno, ka-
kor so reducirali njegovi predniki. Kaj
bo potem z administracijo, to ga ne
skrbi. Tudi oni, ki so že zreducirani
do golega, naj bodo prikrajšani zopet
za 10 odst. Ako misli g. Marković tako
reševati državne finance, bodo zopet
narasčali neporavnani računi in zastala
bo vsa uprava; pa mnogih kraji, kjer
so protekcijska gnojišča, pa se bodo
parasiti mastili po starem. Tako redu-
cirati in «štediti» ni umetnost. Ako
g. Bogdan Marković drugega ne zna,
ne bo nihče žaloval za njim.

Polovičarske in navidezne odredbe
sedanjega vladnega sistema so samo
sposobne, da položaj državne admini-
stracije na celi črti poslabšajo. A kaj
to mar g. Vukičeviću in njegovim blei-
skim zaveznikom!

Zato bo morala opozicija svojo borbo
v prihodnjih tednih močno pospiliti. Na
tem mestu smo že omenili, da je pri
vseh pošteni politikih podano razpolo-
ženje za koncentracijo. Zadržujejo po
jo vse one sile, ki imajo od sedanjega
nereda dobiček in ki se boje krepkega
parlamentarja.

Pogoji ministra Markovića

Beograd, 31. okt. n. Govori se, da bi bil
minister finance dr. Marković pripravljen
preklicati svojo ostavko pod sledečimi po-
gogi:

1. Da se izvrše gotove osebne izpreme-
be v finančnem odboru (zahteva odstop
Milana Stojadinovića).

2. Da se sestavi proračun v smislu nje-
govih zahtev in predlogov in

3. da se izvede od njega zahtevana re-
dukcija uradništva. Razen «Pravde» beleži
tudi «Reč», da dr. Marković svoje ostavke
ni umaknil, kakor se je prvotno zadrževalo,
marveč, da se z g. Vukičevićem sprava-
rumel le v toliko, da se to vprašanje od-
godi dotlej, dokler ne bo rešena obtožni-
ca proti g. Vukičeviću v Narodni skup-
ščini.

Vukičevićevi napori za preprečenje krize

Min. predsednik poskuša pomiriti svoje nasprotnike med radi-
kali in ponuja muslimanom aranžman à la «blejski pakt». Na-
daljni potek zasedanja Narodne skupščine: vlada še ni pred-
ložila nobenih predlogov!

Beograd, 31. oktobra, p. Narodna
skupščina nadaljuje v petek razpravo
o obtožnici proti min. predsedniku Vu-
kičeviću. Po sporazumu med šefi pa-
lamentarnih skupin se bo glasovanje
izvršilo že v petek. Nesporo pa je si-
cer, da predlog za obtožbo ne bo dobil
potrebne večine, ali je sigurno, da je
že dosedanja razprava še bolj omajala
ne le politično, temveč tudi moralčno
pozicijo g. Vukičevića. Parlament tudi
pri tej razpravi kaže svojo dosedanja
sliko: za vlado, odnosno za g. Vukičevi-
ća, se eksponira del radikalov in pa
klerikalci, del radikalov je odsoten,
demokrati molčijo ter se debate sploh
ne udeležujejo. opozicija pa je živahna
v svojih napadih in obvladuje situacijo,
tako da vedno znova izgleda, kakor da
bi vlada sploh ne imela večine v Na-
rodni skupščini. Vse to se resno oce-
njuje kot znak nevzdržnosti sedanjega
polažaja.

V tej zvezi se znova povdarja, da
minister financ dr. Marković svoje
ostavke ni preklical, temveč da je z
ozirom na dejstvo, da se v parlamentu
ravno razpravlja obtožnica proti go-
spodu Vukičeviću, le pristal, da se
odločitev odgodi. Sedaj se raznašajo
govorice, da je tudi minister saobra-
čaja pripravljen demisionirati in pripo-
veduje se, da je včeraj minister poš-
t Kocić ponovno ponudil svojo ostavko
zaradi gotovih govoric o njegovi osebi.
Pašičević, ki se čutilo v radikalnem
klubu vedno močneje, so pričeli akcijo,
da bi izsilili zastopstvo vladi. Z
ozirom na vesti o skorajšnji demisiji
ministra Milosavljevića zahtevajo, da
postane posl. Anta Radojević zopet
minister saobračaja. Razmere v ra-
dikalnem klubu postajajo ponovno ja-
ko kritične za g. Vukičevića.

Računajoč s splošnim razpoloženjem
se skuša Vukičević osigurati s tem, da
ponuja muslimanom sličan aranžman,
kakor ga je napravil s klerikalci. Mus-

limanij naj bi v slučaju preloma z de-
mokrati izstopili iz Dem. zajednice ter
podpirali Vukičevića. Dosedaj je ta
akcija ostala brezuspešna in nocoj sta
i Vukičević i dr. Spaho demantirala
tozadevne vesti.

Kralj, ki se je vrnil v soboto v Beo-
grad, je opetovano sprejel g. Vukičevi-
ća. Danes dopoldne ob 11. je bil pre-
sednik vlade znova v dvoru, nakar se
je vršila konferenca radikalnih mini-
strov, na kateri se je razpravljalo o
političnem položaju. Udeležniki konfe-
rencia naravno niso hoteli dati novi-
narjem nobenih informacij, a izvedelo
se je, da smatrajo politično situacijo
za jako komplicirano.

Kako bo potekalo nadaljno zasedanje
Narodne skupščine še ni jasno. Vlada
bi najraje parlament odgodila do 20.
novembra, ko bo predložila proračun.
Dejstvo je, da dosedaj še ni predložila
Narodni skupščini niti enega zakon-
skega predloga in da ves razpravni
materijal, v kolikor ga je prihaja iz
vrst opozicije, ki je vložila nekaj nujnih
predlogov. Tudi v tem oziru je znova
potrjena resnica o popolni nesposob-
nosti Vukičevićevega režima.

Kralj je danes sprejel tudi zunanega
ministra Marinkovića, ki je podal ob-
širno zunanje-politično poročilo. Pred
avdicenco je dr. Marinković dal časa
konferiral z angleškimi in italijanskimi
poslanikoma.

Z radikalne strani se danes zatrju-
je, da bo g. Vukičević skušal rešiti svo-
jo opozicijo z rekonstrukcijo vlade, pri
čemur bi ponudil centru dva, pašič-
evcem pa en portfelj. G. Vukičević je
tekoma dneva klical k sebi številne ra-
dikalne vrhve, med njimi tudi centru-
maše ki pa so mu zaenkrat nepo-
mirljivo nasprotniki in ki smatrajo, da
bi edino odstop g. Vukičevića moral
obvarovati radikalno stranko težkih
posledic.

Vedno češče napovedi koncentracije

Dosedanji politični koncepti so ostali sredi pota. — Vedno znova se pojavljajo zahteve po koncentracijski vladi kot najboljšem izhodu iz nevzdržne krize. — Nevturalen ministrski predsednik.

Zanimiva Radićeva prognoza.

Beograd, 31. oktobra. r. V razvoju
politične situacije je nastal zadnje dni
nekak zastoj. Vseeno pa se danes lahko
reče, da je zaključena prva faza nove
parlamentarne situacije, nastale po
skupščinskih volitvah. Radikalom se
doslej ni posrečilo, da bi ustvarili novo
kombinacijo, v kateri bi se osvobodili
demokratov, prav tako pa zaradi iz-
venparlamentarnih vplivov ni uspela
ideja opozicije glede osnovanja veli-
kega demokratskega parlamentarnega
kluba.

Zato stopa v zadnjem času vedno
močneje v ospredje ideja koncentraci-
jske vlade, ki naj bi zamenjala sedanji
režim in rešila najnujnejše in najvaž-
nejše državne posle. Splošno prevlada-
je prepričanje, da je to za enkrat
edini izhod iz sedanjega nevzdržnega
polažaja. Početek razpleta situacije se
pričakuje v prihodnjih dneh, ker se je
kralj medtem vrnil v Beograd. Kakor
se zatrjuje, namerava g. Davidović v
prihodnjih dneh zaprositi za avdicenco
pri kralju in staviti v tem smislu svoje
predloge.

V merodajnih političnih krogih se
razpravlja tudi že o tem, kdo bi naj
načeloval taki koncentracijski vladi.
Najčešče se imenuje še vedno ime
dr. Ninčića, pojavlja pa se tudi dru-
ge kombinacije, med njimi celo ta, naj

bi koncentracijsko vlado sestavila ka-
kva nevtralna oseba izven parlamenta.
Zagreb, 31. oktobra, n. «Narodni Val»
objavlja uvodnik g. Stjepana Radića z
naslovom «Vukičević pod obtožbo». Radić
pripoveduje da se je javnost in sama
rodovina predsednika vlade Vukičevi-
ća začudila, ko je on postal mini-
strski predsednik. Kaj je bil vzrok, da
je tako brezpomemben človek dobil
volilno vlado in da se more gerirati
kot nekaj diktator, to se bo izvedelo
šele kasneje, ko bo imela vsa stvar sa-
mo še zgodovinski pomen. Danes mo-
ramo konstatirati dejstvo, da je v ča-
su največje gospodarske, notranje in
zunanje politične krize, na čelu vlade
človek ki je nesposoben kot politik in
državnik. Zato ne uživa pravega ugleda
pri nobeni skupini. Največja nevar-
nost mu preti ravno iz vrst radikalov
samih, zlasti s strani centroma. Centru-
maše se zbirajo ter jih je približno
70. Oni bi imeli z opozicijo večino tu-
di brez dr. Spaha, brez klerikalcev in
brez davidovičevih demokratov. Z
ozirom na to je težišče položaja na pol
v rokah Davidovića, na pol pa v rokah
radikalnega centra. Ako se bodo
davidovičevci in radikalni centrom
sporazumeli, bomo dobili prihodnje
tedne veliko in močno koncentracijo
vseh iskrenih in ustavnih ljudi.

Izbruh revolucije v Rumuniji?

Preko Budimpešte poročajo, da je v Rumuniji izbruhnila revolu-
cija proti Bratianovemu režimu. — Mobilizacija vojaštva. —
Nadaljne aretacije. — Važno zborovanje narodne kmečke
stranke.

Budimpešta, 31. oktobra s. Današnji
listi poročajo soglasno z rumunskimi me-
di, da je po vsej Rumuniji izbruhnila
revolucija proti diktaturi Bratianoa,
o kateri pa ni mogoče nič bližjega zve-
deti, ker je meja hermetično zaprta.
Gotovo je to, da so vse garnizije do-
ble povelje, da morajo biti popolnoma
pripravljeni na odkorakanje. Mogoče
pa je tudi, da je ta ukrep v zvezi z zborovanjem
narodne kmečke stranke, ki se začne jutri v Albi Juliji.

Beograd, 31. oktobra. s. Danes dop-
spelj rumunski listi poročajo, da je
vlada odposlala polkovnika Carapan-
cea od 2. armadnega zbora z več agen-
ti v Braševu, da tam vrši preiskavo. Iz-
vršenih je bilo že več hišnih preiskav
pri pristaših Averessa. Glavni blagajnik

banke »Banca Moldava«, pri katerem
so našli Karlov manifest, je bil areti-
ran. Braune izjavlja, da je ta manifest
dobil od prejšnjega prefekta v Jassyju
Absintea. Tega so nato tudi aretirali,
istotako tudi več tipografov, ki so stav-
ili Karlov manifest.

Beograd, 31. oktobra s. Po vestih, ki
so prispjele semkaj iz Bukarešte, je
parlamentarni klub narodne kmečke
stranke, ki se je bavil s pripravi za
kongres, strankinemu šefu Maniu izre-
kel popolno zaupanje in ga pooblastil,
da po lastni uvidenosti določi, kako
stališče je zavzeti napram nadaljnjim
dogodkom. Klub mu je tudi čestital na
njegovem govoru v zbornici.

Bukarešta, 31. oktobra (be.) General
Teodorescu je bil aretirán.

O zunanji politiki parlament nima nikakih obvestil

Od zadnjega zunanjepolitičnega ekspozija se je dogodila cela vrsta izredno važnih dogodkov, ne da bi bila Narodna skupščina o njih obveščena. — Utemeljena interpelacija šefov opozicije na zunanjega ministra.

Beograd, 31. oktobra r. Gg. Svetozar Pri-
bičević, Stepan Radić in Joca Jovanović so
vložili v imenu vse opozicije v soboto na
zunanjega ministra sledečo interpelacijo:
»Od zadnje proračunske debate za leto
1927/28 pa do danes Narodna skupščina ni
slišala od ministra za zunanje zadeve niti
ene besede o zunanje-političnem položaju.
V tem razdobju so se vrstili v zunanji po-
litiki dogodki, ki so vplivali tudi na polo-
žaj naše države v mednarodnem življenju.
Mnogi in zelo resni dogodki okoli nas so
znatno zmanjšali ugled, moč in perspektive
naše države v odnošjih s sosedi. Tiran-
ski pakt, tožba Italije proti naši državi za-
radi dozdnevnega orožjevanja za vojno
proti Abaniji in Italiji, italijansko-rumunski
prijateljski pakt in priznanje ameksije Be-
sarbije, madžarsko-italijanski varnostni
pakt, prelom odnošajev z Albanijo, prekri-
njenje že pričeti pogajanj z Grčijo, nepo-
stost odnošajev med Jugoslavijo in Bolga-
rijo zaradi emigrantskih vprašanj in zara-
di neprestanih atentatov in napadov v lu-
žnih pokrajinah — vsi ti dogodki morajo po-
vzročiti resno skrb pri slehernem državlja-
nu.

Politika naše izolacije, razbijanja Male
antante, ki jo izvaja Italija sistematično,
doslej ni našla primerne protipolitike. Med-
tariimi zavezniki in prijatelji izza vojne
dobe ne vidimo dimes niti enega, ki bi se
popolnoma zavzel za nas. To, kar se do-
gaja v Albaniji in Bolgariji, navdaja vsa-
kogor z resno skrbjo. Vsakdo občuti, da
preživlja naša država zelo kritične čase.

Atentat na predsednika grške republike

Predsednik samo lahko ranjen. — Atentator neki železniški de-
lavec, ki izjavlja, da je izvršil napad iz osebnega maščevanja,
vendar pa politični motivi niso izključeni.

Atene, 31. oktobra. rp. Včeraj dopoldne
je bil izvršen na predsednika republike Kon-
duriotis zapuščal mestno hišo, kjer se je
udeležil otvoritve kongresa grških mest in
stopil v spremstvu svojih adjutantov v avto,
je pristopil k avtomobilu okrog 30 let star
moški in oddal na njega strel iz revolverja.
Krova je razbila sipa na avtomobilu in
vsled tega iztuhnila prvotno smer, tako da
je zadelo Konduriotisa v čelo nad desnim oče-
som in ga lahko ranila. Vojak, ki je spreml-
jal predsednika v avtomobilu, je atentator-
ja takoj prijel, ga razorožil in izročil me-
dem prihiteli policiji.

Laško ranjenega predsednika Kondurioti-
sa so takoj pripeljali v bližnjo kliniko, kjer
so mu nudili prvo pomoč. Zdravniška pre-
iskava je ugotovila, da je rana lažjega zna-
čaja in se ni bati komplikacij. Takoj po
atentatu je predsednik sprejel novinarje in
jim izrazil svoje začudenje nad atentatom,
kojega vzrok mu je popolnoma nejasen.

Atentatorja so odvedli na policijo, kjer je
bil takoj zaslišan. Rodom je iz Ampelskije
pri Larisi ter se zove Zafirisa Gusion. Po
policiji je železniški delavec in je bil ne-
davno zaradi boleznj odpuščen iz službe. Iz-
javil je, da je prišel v Atene v nameri, da
bi se tam zdravil. Ker pa ga niso hoteli
sprejeti v nobeno bolnico in je tudi sicer v
največji bedi, se je hotel maščevati nad
predsednikom republike. Politija domneva,

To skrb postruže še sum, da lahko ostane
popolnoma prepuščena sama sobi in po-
stavljen proti zvezi naših najmočnejših
sovražnikov. To in pa razne akcije za re-
vizijo mednarodnih pogodb, ki se tičejo i
Evrope i naše države, kakor tudi mnoge
druge stvari, dogodki in odnošaji našega
naroda do drugih, nam dajejo povod in pra-
vico, da vam stavimo v smislu čl. 71 skup-
ščinskega poslovnika sledečo interpelacijo
in vas pozovemo, da nam daste v Narod-
ni skupščini sledeča poljasnila:

- 1) o našem mednarodnem položaju v
splošnem;
- 2) o naših odnošjih do naših sosedov
sploh, posebno pa o naših odnošjih do Gr-
čije, Albanije, Madžarske in Italije, zlasti
pa o prelomu odnošajev z Albanijo;
- 3) o dogodkih, ki so dovedli do nepo-
stosti z Bolgarijo in o vsem, kar je s tem v
zvezi;
- 4) o merah in ukrepih, ki jih namerava
podzvrti vlada v svrhu izboljšanja našega
mednarodnega položaja, ki je ogrožen po-
sebnost s politiko Italije;
- 5) o aranžmanu z Rumunijo v šolskem
vprašanju.

Prepričani, da ima narod v naši državi
pravico, da je kar najbolj jasno obveščen o
vseh teh vprašanjih, upamo gospod mini-
ster, da nam boste na prvi prihodnji seji,
določeni za interpelacije, dali na to našo
interpelacijo izčrpen odgovor.

Istočasno vas prosimo, da priznate v
smislu čl. 72 poslovnika naši interpelaciji
prvenstvo pred drugimi.

Vojaški značaj fašističnega režima

V Italiji so praznovali petletnico fašističnega pohoda na Rim v
duhu predvojnega nemškega militarizma. — Mussolini povelji-
čuje «oboroženo ljudstvo». — Značilna proslava v Trstu.

Rim, 31. oktobra. o. Včeraj so fašisti po
vseh mestih obhajali peto obletnico pohoda
na Rim. Posebno pompozna je bila proslava
v prestolici. Na široki ulici Parioli so bile
razvrščene vojaške čete, orožništvo, milica
in fašistični narasčajniki ter člani režimskih
organizacij. Ob 10. je prijahal Mussolini, bur
no pozdravljen ob sviranju godb. Obločen je
bil v uniformo generalnega poveljnika milice
Pol ure je pregledoval dolge vrste vo-
jaštva in miličnikov, nakar so oboroženi od-
delki pred njim defilirali in odkorakali po-
tem na travnik hipodroma Villa Glori, ka-
mor je prišel opoldne tudi Mussolini. Po vi-
harnih ovacijah je imel Mussolini kratek na-
govor. Rekel je med drugim:

Peta obletnica fašistične revolucije se ni
mogla praznovati na bolj dostojen in svečan
način nego se je s tem zborovanjem obro-
ženega ljudstva, z zborovanjem, na katerem
so se sestale v gorečem tovarštvu in brez-
pogojni solidaritasti vse oborožene sile drža-
ve. Mi smo poveljevalci zmage, mi vsi smo
vojaki, ki so prisegli svojo zvestobo sveto-
mu veličanstvu kralja. Začelo se je že štoto
leto: Kako so se varali smešni gobezdači,
ki so predvidevali, da bo naš režim zdržal
samo kratek čas. Še celo stoletje je pred
nami in naši sovražniki, razkropljeni že na
vse strani, zaslužijo naše usmiljenje in naše
preziranje. Jaz se ne varam, ako z gotovo-
stjo računam na vašo srca, na vašo vojaško
silo in popolno in močelo pokorščino. Z našimi
napori in žrtvami bomo napravili veliko
Italijo.

Med proslavo so krožila nad mestom šte-
vilna letala. Ceremonijam so prisostvovali
tudi člani diplomatskega zbora.
Trst, 31. oktobra. o. Kakor drugod, tako
so bile včeraj tudi tu fašistične slavnosti. Na

da je atentator slaboumen. Pri njem so našli
1500 draham.

Takoj po atentatu se je sestel ministrski
svet, ki je razpravljal o ukrepih za zaščito
osebne varnosti predsednika republike in
javnega reda sploh. Med drugim je bilo skle-
njeno, da se uvede preventivna cenzura za
vse komunistično orijentirane liste, ker obla-
sti domnevajo, da je atentat delo komuni-
stov. Tekom današnjega dne so vsi diplo-
matski zastopniki čestitali predsedniku na
srečni rešitvi.

Zvečer so se vršile po mestu velike mani-
festacije. V predmestih je prišlo do demon-
stracij in spopadov med nacionalisti in komu-
nistami.

Atentator je star 25 let. V Atene je depo-
toval pred 15. dnevi. Ugotovljeno je, da je
bil prej uslužben v neki restavraciji v Lari-
si. Hoteli, pri katerem je bil nastanjen, je
izjavil, da ga je smatral ves čas za premož-
nega gosta, ker je vedno razpolagal z znat-
nimi vsotami. V njegovih sobi je našla polici-
ja pri hišni preiskavi razne komunistične
brošure in rokopise, v katerih je razpravljalo
o boljševiskih idejah. Atentator sam odtu-
no zanika, da bi bil v kaki zvezi s komuni-
sti. Svoje dejanje motivira s tem, da je pri-
šel za sprejem pri predsedniku republike,
da bi ga osebno prošil za podporo, da ga pa
ni hotel sprejeti. Zato je sklenil, da se ma-
ščuje. Značilno pa je, da je našla policija pri
njem že v naprej spisano obrambni govor.

Maks Harden umrl

Montana Vermala, 31. okt. r. Davl
ob 7.30 je umrl nemški publicist Maksi-
milian Harden.

Maksimilijan Harden je bil rojen 20. oktobra
1861 v Berlinu ter je od leta 1892. izda-
jal tednik «Zukunft». Pisal je razne politi-
čne eseje in je dobil za leta 1918. izdano knji-
go «Krieg und Friede», leta 1922. Strindber-
gov nagrado. Bil je znan nasprotnik nem-
škega čkaljerizma in se je moral zaradi
tega umakniti iz svoje domovine v Švice.

Novi redukcijski predlogi finančnega ministra

V posebnem pismu ministrskega predsednika razvija finančni minister svoj program o novih redukcijskih in o znižanju poslaških dnevnih.

Beograd, 31. oktobra. p. Finančni minister dr. Bogdan Marković je poslal ministrskemu predsedniku Vukičeviću pismo, v katerem predlaga, naj se dnevnice poslancev znižajo od 300 na 200 Din; obenem naj se ukinejo vse specialne doklade članom posameznih skupščinskih odborov. Na ta način bi se prihranilo v proračunu 13 in pol milijona dinarjev. Nocoj je bil finančni minister na dvoru, kjer je poročal kratko o sestavi prihodnjega proračuna.

Beograd, 31. oktobra p. Pismo, ki ga je finančni minister dr. Marković poslal ministrskemu predsedniku glede znižanja poslaških dnevnih, se glasi:

»Dejstvo, da se vlada bavi sedaj s proučevanjem proračunske politike za leto 1928-29, mi daje povod, da v zvezi s proučevanjem politike napravim konkreten predlog predsedniku vlade. Z ozirom na težke gospodarske in finančne razmere v državi je splošna težnja, da bo prihodnji proračun manjši od proračuna za leto 1927-28. Pojavlja se potreba, da se proračun izdela tako, da bo v razmerju z gospodarsko močjo naroda.

Da se to doseže in da bo proračun realen ter se obenem po možnosti znižajo obremenitve je potrebno znižanje osebnih in materialnih izdatkov. Znižanje materialnih izdatkov se more izvršiti brez posebnih pretrgovin za splošne državne interese, ako imamo pred očmi le postavke proračuna za eno leto. Kar se tiče zmanjšanja osebnih izdatkov, je problem mnogo težji. Izdatki so v direktni zvezi z osebnimi interesi podincev, ki so do sedaj vezali svoj obstanek svoje družine na državno blaginjo. Zato je treba pri zmanjšanju osebnih izdatkov postopati z največjo pazljivostjo, tako da se redukcija nepotrebnega oseba izvrši na način, da bo redukcijam njihov položaj kolikor toliko vzdržan tako z materialnega kakor moralnega stališča. Redukcija osebnih izdatkov bo dosegla učinkovito štednjo deloma z redukcijo nameščenec, brez katerih se morejo posli izvršiti dalje brez škode za državno službo, deloma z redukcijo onih državnih nameščenec, ki so brez potrebne kvalifikacije in ki so nesposobni za poverljive nam. V enem in drugem slučaju bo ta redukcija brezdvomno zadela baš one, ki so najslabši.

Da bi v prvi vrsti jaz kot finančni minister in z monoj vsa kraljevska vlada zavrnila do sedaj običajne prigovore javnosti, da se s štednja prične vedno pri najnižjih uradnikih, predlagam, da se ta štednja prične pri dohodkih onih najvišjih državnih funkcionarjih, ki ustvarjajo proračunsko to politiko in omogočajo njeno izvedbo.

Ko sem omenil dohodeke najvišjih državnih funkcionarjev, sem mislil tudi na proračunski efekt teh izdatkov, katere mi je čast obrazložiti g. predsedniku v sledečih številkah: Ako se računajo postanske dnevnice po 300 Din na dan za vsakega poslanca, iznese to vsako leto 34 milijonov dinarjev. V tem znesku pa niso vračunane posebne nagrade članom posameznih skupščinskih odborov, ki se povečajo to vsoto. Ako bi se sedanje dnevnice znižale od 300 na 200 Din, bi bilo potrebno za to letno 22 milijonov dinarjev, kar bi znašalo prihranek 12 milijonov Din letno. Ako bi se uknile ali zmanjšale specialne nagrade članom skupščinskih odborov, bi znašal efektiven prihranek preko 13 milijonov Din.

Ta korak, storjen v težnji, da se doseže efektiven prihranek, bi vplival tudi na državne nameščenec, ki bi bili reducirani, ker bi se jim s tem pokazalo, da je očitelna politika štednje splošna. Pri tem poudarjam g. predsednik, da mi je tuja vsaka namera, da bi hotel s tem oškodovati materialne interese ex. narodnih poslancev. Ravno nasprotno, jaz gledam pri tem svojem hotenju samo na višji državni interes in na visok moralni efekt, ki bi ga dobili narodni poslanci kot ekvivalent tako v celem narodu, kakor tudi osebno pri svojih volilcih. Iz teh razlogov mi je čast prositi vas, g. predsednik, da izvolite sporazumno s predsednikom Narodne skupščine mačeti to vprašanje in ga privediti do zaželenega rezultata, ker je bilo to vprašanje že enkrat na dnevnem redu na eni od sed bivšega finančnega odbora.

Obenem mi je čast pripomniti, da proučujem načrt o novi uredbi zakona o državnih uradnikih in nameščenih in da bom tudi mi nista pravde osobito opozoril na efekt umni rovljenja državnih nameščenec, posebno pa pri ministrih in državnih podtajnikih glede priznanja službenih let.

zi dosedanj popoldanski vlak ob 1. napred do Kotoribe, Cakovca ali pa Ljutomea. Tako bi pridobila na dijakih tudi naša puška gimnazija in event, tudi naši meščanski šoli.

Sklepi gerentskega sveta so bili večinoma soglasni, kar nam zopet jasno kaže, da je bil tudi prejšnji mestni svet gotovo objektiven in je vse te zadeve pravilno prosodil in rešil, dasiravno so bili pri zadnji seji, ko so bili ti sklepi storjeni, navzoči po trditvi članarja v »Slovenec« le sami demokratski in eden narodni socialisti. Danes pa, ko so v sosvetu 4 SDS, 3 SLS, 2 NSS, 2 Nemca, 1 JSS in 1 NRS, so bile odločitve enake.

Pred senzacionalnim političnim procesom

Beograd, 31. oktobra r. Veliko zanimanje vlada v političnih krogih za sodno razpravo proti bivšim radikalnim poslancem Peru Jovanoviču, Dušanu Subotiču in Ristu Ovaciču, katere toži ministriški predsednik Vukičević zaradi žalitve in obrušavanja. Tožba g. Vukičevića se opira na dejstvo, da so imenovani trije bivši poslanci v svojih pritožbah zoper izid skupščinskih volitev, pri katerih so propadli, navedli propis zaupne okrožnice, ki jo je baje poslal g. Vukičević velikemu županu v banjaškem okrožju.

Danes so bili toženci zaslišani pri beograjskem sodišču. Pri zaslišanju so v polnem obsegu vztrajali pri svojih navedbah v pritožbi in izjavili, da se čudijo, zakaj jih g. Vukičević ni tožil zaradi težjih stvari, ker so v pritožbi navedli n. pr. tudi to, da je agitiral s kraljevim imenom. Počakali bodo na sodno razpravo, pri kateri bodo vse svoje obdolžitve dokazali z dokumenti. Razumljivo je, da ne le beograjska, marveč celokupna politična javnost z velikim zanimanjem pričakuje razpravo.

Obisk rusko-angleškega finančnika

Beograd, 31. okt. p. Bivši ruski finančni ministar Peter Bark, sedaj direktor neke velike angleške banke, je dospel v Beograd. Posetil je generalnega direktorja Narodne banke, upravnika Hipotekarne banke, popoldne pa finančnega ministra Peter Bark je prišel v našo državo, da prouči naše finančne razmere.

Mariborski komunisti proti klerikalnemu izmozgavanju ljudstva

Maribor, 28. oktobra
Komunistov v Mariboru prav za prav ni. Poznaajo jih le naši klerikalci, ki označujejo s tem imenom socialistične levicjarje zato, da jih lahko preganjajo na njihovih shodih, ovajajo njihove govornike in sploh puščajo preganjati po svoji volji. Kljub temu pa so skušali po razpisu občinskih volitev klerikalni listi dan na dan ščuvati komuniste proti socializem v trdnem prepričanju, da bodo komunisti verjeli klerikalnim voditeljem in se dali celo speljati v škafčičko SLS. Komunisti, ki se sami imenujejo dekalisti, pa so nedavno gospodi iz Cirilove tiskarne tako zabrekli, da je mahoma prenehala vsakodnevno hvalisanje in prilizovanje.

V »Enotnost, glasilo dekalistov, so poslali iz Maribora oster članek pod naslovom »Iz fare Sv. Magdalene«, v katerem razpravljajo o vprašanju, na čigar račun naj se popravljajo cerkve. Občine Studenci, ki so najtršji oreh za klerikalizem, Tezno, Radvanje, Pobrežje in V. okraj Maribora spadajo pod skupno faro Sv. Magdalene. Skupne cerkvene zadeve teh občin upravlja cerkveno konkurenčni odbor, v katerega pošle vsaka občina po dva zastopnika. Nedavno je ta cerkveno konkurenčni odbor razpravljal o plačevanju dolga in popravljanju cerkve sv. Jožefa v Studenci. Tam so si namreč postavili kapucini v zadnjih dveh letih krasno novo palačo, cerkve s stolpom, ki že razpada, pa n dovoljo občanov nočejo popraviti sami, ampak zahtevajo to od občanov. Pri tej seji se je nadalje izkazalo, da dočuje odbor Spodnještajski posojilnici v Mariboru 15.000 Din, od katerih že od l. 1923 tudi obrasti niso bile plačane. Seje sta se udeležila tudi glasniki in zastopnik kapucinov, ki pa si glede odplačevanja dolgov tudi nista bila edina, dočim so se zastopnik občin kar soglasno branili plačila Spodnještajski posojilnici za dolg 15.000 Din.

K temu poročilu dostavljajo mariborski in studenški dekalisti sledeče zaključke:
Sploh ne gre plačevati cerkve z ljudskimi denarjem, bodisi iz te ali one občine. Socialisti so jim že premalo proti cerkvi in sedanjim socialistični župan Kaloš v Studenci naj bo baje prepričan, da studenška občina ne bo plačevala cerkvenih popravil. Občinske volitve so pred vratmi in g. Kaloš bo dobil nezaupnico od delavstva, ker je podpiral klerikalizem s tem, da je predlagal, naj se dolg razdeli na vse prizadete občine.

Članek končuje z debelo tiskanimi stavki: »Cerkve naj popravlja klerus sam in škofiska ter dekanjska veleposresta. Došli so bogata. Ako pa že nočejo tega, naj se rariš obrnejo na Trboveljsko družbo, ki je dala ljubljanskemu škofu 100.000 Din, močnega do ba dala tudi za sv. Jožefa kal. Ampak delavno ljudstvo naj nikar ne izkoristijo. Spominjamo železničarje, delavce in kmete na dejstvo, da je SLS dala črnogorskim princem nad 40 milijonov. To je bil tudi ljudski denar. Torej za prince in cerkve naj bi bil demar, za brezposelni proletarijat pa ni niti skorje kruha. Proč s takim odrajanem! Proč s tako politiko in občini in državi. Dekalist!»

In to le klerikalnim voditeljem tako sapa zaprejo, da prav nič več ne pišejo o komunistih.

Važen kongres avstrijskih socijalnih demokratov

Boj med Bauerjevo in Adlerjevo strujo ali borba za koalicio z meščansko vlado. Zdi se, da je zmagala struja za koalicio.

— Fr. Adler o Mussoliniju in sovjetih.

Dunaj, 31. oktobra d. Ob veliki udeležbi delegatov iz vseh avstrijskih dežel se je v soboto pričel kongres socijalne demokratske stranke, ki pomeni važen dogodek v notranji politiki Avstrije, ker je padla na ntem načelna odločitev o najvažnejšem notranjopolitičnem vprašanju, ali naj stranka išče koalicio z meščanskimi strankami ali ostane še nadalje v dosedajšnji bojni poziciji. Kongres — na katerega so prišli tudi deputacije iz Nemčije, Češkoslovaške in Poljske — je otvoril strankni predsednik in dunajski župan Seitz, ki je izjavil, da so dogodki 15. julija stranko postavili pred velike naloge. Ta kongres pa ima potrditi notranjo moč stranke, ki jo bo njena volja do oblasti prepeljala preko vseh zaprek.

Nato je pozdravil zbor zastopnik Internacionale dr. Adler, ki je med drugim omenil tudi petletico fašizma in Mussolinjev manifest, ki je za zaradi tega zanimiv, ker spominja na nekdanje širokoustne govore cesarja Viljema in ki daje zato upati, da bo kakor ta mož tudi Mussolini izgubil s povržja. O ruski sovjetski republiki je delal Adler, da je prinesla delavstvu bridro spoznanje, da so tam prišli do veljave samo simboli, ne pa svetovni red za mednarodni proletarijat. Doktor bodo boljševiki vztrajali na svojih nestrpljivosti in hoteli, da bi manjšina gospodarila nad maso, tako dolgo je resnično edinstvo delavskega gibanja nemogoče.

Za pozdravnimi govori inozemskih delegatov je podal dr. Bauer poročilo o političnem položaju in je o vprašanju koalicio med burnim odobravanjem izjavil, da spričo sedanjih razmer v Avstriji ni možna koalicio, ki bi zares služila interesom delavstva in ki bi bila združljiva s častjo in dostojanstvom socialnodemokratske stranke. On ne izključuje za vso bodočnost vsako koalicio, ampak po njegovem mnenju bo treba na poti od samovlade buržoazije do samovlade proletarijata prehoditi še fazo, v kateri bo ravnotežje razrednih sil zopet tako, da buržoazija ne bo več v stanu vladati nad proletariatom in narobe. V ostalem se je Bauer izjavil proti koalicio.

Za njim je govoril dr. Renner, ki se je

načelno izrekel za koalicio, povdarjajoč, da je bila koalicio leta 1918. in 1920. sreča za socialno demokracijo in rešitev za Avstrijo.

Dunaj, 31. oktobra d. Na včerajšnjem zborovanju socialnodemokratske stranke je prišlo do viharnih prizorov med govorom dr. M. Adlerja, ki je povečeval dumajske demonstracije 15. julija in komunistični manifest. Nastopil je tudi ostro proti nameravani koalicio.

Izvajanja M. Adlerja je krepko zavrnil dr. Deutch, ki je povdarjal, da je socialna demokracija stranka mira. Prepri o koalicio je brez smisla, je dejal govtornik, če nimamo partnerja, ki bi hotel z nami v koalicio in tak je sedaj položaj. Tudi drugi govtorniki so nastopili proti govtorniku M. Adlerja.

Dunaj, 31. oktobra s. Na današnji seji se je nadaljevala debata o političnem položaju. Glavni urednik »Arbeiter Zeitung« je priporočal koalicio, če se pokaže, da je potrebna in koristna, vendar ne vidi danes v Avstriji ničesar, kar bi kazalo, da je kaka koalicio možna.

Končno je govtornik Renner, ki je izjavil, da je po njegovem mnenju najvažnejši rezultat te debate, da je stranka pokazala tako svojo disciplino na znotraj kot na zunan. Četudi je stranka z izgubo dveh važnih organizacij (govorniki misli s tem vojaštvo in policijo) izgubila na oblasti, je to samo izguba na zunan. Kongres je pokazal edinstveno veliko manifestacijo, da avstrijska socialna demokracija noče državljanske vojne. (Viharno odobravanje). Ta manifestacija je potrebna zato, da ne bi mesto meščanstva in delavstva ljudje tretjega razreda uvedli tu fašističen režim. Ta manifestacija, je dejal govtornik, izpričuje našo voljo za razorožitev in dokumentira, da hočemo ostati na tleh demokracije. Najši imamo, da nam vladajo meščani in delavci, kakor pa da bi gopodovali nad nami fašistični parasiti, ki bi tlačili meščana, delavca in kmeta. Mi hočemo imeti pravno državo, socialni red in ustvarjajoče delo. Temu razvoju smo pripravljeni doprinesti žrtve — žrtve koalicio.

Sklepno besedo je imel Bauer, ki se je v sličnem smislu izjavil kakor Renner, samo a krepkejšim povdarikom oborožitve proletarijata. Sestava resolucije je bila nato poverjena posebnemu odboru.

Volitve v Zbornico TOI zaključene

V nedeljo je bil zadnji dan, ko je volilna komisija še sprejemala glasovnice za Zbornico TOI. Ta dan je bilo moč voliti tudi osebno in volilna komisija je bila zato zbrana v mali zbornici posvetovalnici od 8. zjutraj do 2. popoldne. Poslušajo pa se je te pravice samo 9 volilcev, ki so osebno oddali svoje glasovnice.

Po pošti je sprejela volilna komisija do nedelje zvečer 19.079 glasovnic, tako da je skupno glasovalo 19.083 volilnih upravičencev. Dobri dve tretjini glasovnic sta prispeli na volilno komisijo že do sobote zvečer, v nedeljo samo pa je izročila pošta še okrog 6000 glasovnic. Ako upoštevamo, da so bile vse glasovnice priporočene, si lahko predstavljamo ogromno delo, ki ga je izvršila pošta.

Včeraj je volilna komisija začela z odpiranjem in pregledovanjem glasovnic. Delo je seveda precej zamudno in bo zato trajalo več dni, tako da bo rezultat znan najbrže šele koncem tedna.

In sedaj klerikalci: ravnajte se po svojih besedah

Nedeljski »Slovenec« je napisal dolg uvodnik, ki naj ima najbrže namen nekoliko reformirati javno mišljenje o moralni dekadenci in politični brezobzirnosti ter strupenem sovraštvu klerikalcev. »Slovenec« najbrže hoče, da bi ljudstvo reklo: glej, saj vendarle še priznavajo neka višja moralna načela tudi v javnem življenju, oni vendarle še niso pozabili na svojo trditve, da so poklicani »vse prerediti v Kristusu«. Članek naj bo najbrže generalni konfiteor in mea culpa za vse strupeno, zlobno, cinično, žaljivo pisanje klerikalnih časopisov in njih dopisnikov. Kajti iz skoro vsake besede v klerikalnih listih, v najbolj skromni notici je slutiti, s kako božanstveno naslado zlobe se piše in udara jo nasprotniku. Nikjer ljubeznivosti, nikjer skromnosti, nikjer umirjenosti — povsod sama strupenost, škodljivost, ki niti prikrita ni. »Slovenec« lepo napiše, da je »človeška treba v korenini obnoviti in preobraziti, da bo sposoben ustvarjati povsod le mir, medsebojno spoštovanje, pravčnost in ljubezen«. Povdarja, da »materializem ne more vzdržati zavesti skupnosti človeštva ali sožitja in spoštovanja pravic njegovih posameznih organizmov«. Pri tem je nortično, da je SLS stranka kolega političnega materializma. Tisti, ki je napisal nedeljski »Slovenec« uvodnik, mora najbrž z grozo opazovati početje SLS in posameznih njenih mamonistov. Drugače bi v strankinem glasilu ne dvignil tako svarečega opomina. Vzglade ima pred seboj in dan na dan gleda, kako strankarski materializem SLS pri TOI, pri mestni občini ljubljanski, pri kulturnem delu, pri učitelstvu, pri devarnih zavodih razbija sožitje, medsebojno spoštovanje in ljubezen. Vidimo namreč, da politični materializem SLS

slavi prave orgije, da hoče vse z mečem pokončati.

Najhuše je, ako tat pride v hišo in gospodarju govori, kako je tatvina nemoralna, in isti sapa pa mu izmakne dragoceno stvar.

Občinske volitve v Kočevju

Krepka afirmacija slovenske večine, dasi je nastopila nesložna. — Napredna večina v novem občinskem odboru.

V nedeljo so se v Kočevju vršile občinske volitve s sledečim izidom:
Oddanih je bilo 589 glasov. Dobila je lista SLS 63 glasov in 3 mandate, lista župana g. dr. Sajovica 259 glasov (11 mandator), nemška lista 208 glasov (9), lista g. dr. Rajha 54 glasov (2). SLS je dobila tretji mandat z ostanikom. Izvoljen je torej na tej listi poleg g. profesorja Sivca in g. Kovačiča tudi g. učitelj Peterlin. Na listi gospoda dr. Rajha je poleg nosilca izvoljen tudi sodnik g. Šacelj. Agitacija je bila zelo živahna. Demokratični volilci so vsled neenotnega vodstva in raznih nesporazumov glasovali deljeno: en del za listo g. dr. Rajha, drugi pa za listo g. dr. Sajovica. Volilno borbo so komplicirali tudi osebni momenti raznih vrst. Izid volitev je v toliko zadovoljiv, ker je dobro afirmirana slovenska večina v Kočevju. Tudi je napredno zastopstvo v premoči. Kljub temu pa je delazmočnost novega občinskega odbora ožrožena, če ne pride v bližnjih dneh do likvidacije raznovrstnih diferenc in sporov. Komisariatji bi v danem položaju mogli prnesti veliko škode.

Prva seja gerentskega sveta v Ptuju

Ptuj, 30. oktobra
Za soboto, dne 29. oktobra t. l. je sklical vladni komisar g. Zavadal prvo sejo sveta, katere so se gerentski sosvetniki polnoštevilno udeležili.
Predvsem je poročal g. vladni komisar, da je dne 26. in 27. t. m. prevzel od prejšnjega župana v redu vse posle. Povdarjal je najnost, da se takoj nastavi več knjigovodja. Klerikalni sosvetniki z izbero, ki jo je storil prejšnji mestni svet, niso bili zadovoljni, dasi boljšega kompetenta izmed vseh 15. niso mogli predlagati. Sklenilo se je to vprašanje rešiti definitivno v prihodnji seji.
V ostalem se je sosvet večinoma bavil z vprašanjem dnevnega reda zadnje seje mestnega sveta, ki je bila po mnenju oblasti nesklapna ter je skoraj vse točke rešil analogno sklepom zadnje seje.
Lokal v Krakovi ulici (gledališko poslopje), katerega je imela dosele v najemu pred kratkim umrli g. Stary, se je oddal najvišji ponudnici g. Kriblenko, modski za mesečnih 360 Din.
Nato si je sosvet še izvolil razne odseke in sicer finančno-gospodarski in upravno-gospodarski, ubožni svet in posredovalni urad pa sta ostala prejšnja.

Konečno se je sklenilo intervenirati, da se na prosti Pragersko-Kotoriba odnosno Ljutomer zopet uvede jutranji (pol 8.) vlak, kot smo ga imeli nekdaj, kakor tudi da vo-

ropskimi nasprotniki. Prav tako so se nedavno izpraševali dunajski listi. Nekdo od advokatov v Parizu pa je na to odgovoril, da pač zato, ker je tamkajšnja porota na »dobrem« glasu.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Beograd, 31. oktobra, p. Kakor se doznava iz zunanjeja ministrstva se bodo pričela v kratkem pogajanja med našo državo in Avstrijo glede revizije trgovinske pogodbe. Naša vlada je sporočila avstrijski vladi svojo željo, da se pogajanja vršijo v Beogradu. Jugoslavija bo pri teh pogajanjih predvsem zahtevala, naj se odpravijo težkovec, ki so nastale zaradi tega, ker je avstrijska vlada povišala uvozne carine za naše poljedelske produkte, ki so bili naš najvažnejši uvozni predmet v Avstrijo. Avstrijske delegate pričakujejo v Beogradu 6. novembra, pogajanja pa se bodo najbrž začela že 7. novembra.

Brezobrestno posojilo po katastrofi prizadetim oblastim

Beograd, 31. okt. o. Ekonomski komite ministrov bo imel ta teden sejo, na kateri bo razdelil kredit 5 milijonov dinarjev kot brezobrestno posojilo onim oblastim, ki so tpele radi elementarnih nezgod.

Ameriško posojilo beograjske občine

Beograd, 31. okt. p. Notranji in finančni ministar sta dovolila beograjski občini najetje inozemskega posojila pri ameriški bančni trdki Chase National Corporation. Kakor se doznava, se bo že jutri na newyorkski borzi pričelo podpisavanje tega posojila.

Čičerin za udeležbo na razorožitveni konferenci

Zeneva, 31. okt. s. Glavno tajništvo Društva narodov je prejelo od Čičerina nastopno brzojavko: Po prejemu note Sveta Društva narodov od 12. decembra 1926, s katero je bila sovjetska unija objavljena, da pošlje delegata na pripravljeno razorožitveno konferenco, in po nati v tej zadevi izmenjeni korespondenci, vladi sovjetske unije ni bilo mogoče vdeležiti se dela pripravljene razorožitvene konferencie, ker je bila leva sklicana na sovjetsko unijo in švice med tem s protokolom od 14. aprila t. l. poravnal, imam čast sporočiti, da je vlada sovjetske unije pripravljena sodelovati in prositi, da ji naznanite kraj in čas prihodnje sestanka ter dnevi red.

Komisija je, kakor zman, sklicana na 30. novembra t. l.

Pasivna rezistenca čsl. železničarjev

Praga, 31. okt. s. Tiskovni urad izjavlja, da so vesti o pasivni rezistenči med železničarji neosnovane. Temu nasproti pa zahtujejo privatna poročila, da se pasivna rezistenca že izvaja in da imajo vlaki za to že do 24 ur zamude.

Angleški delavci na poti v Moskvo

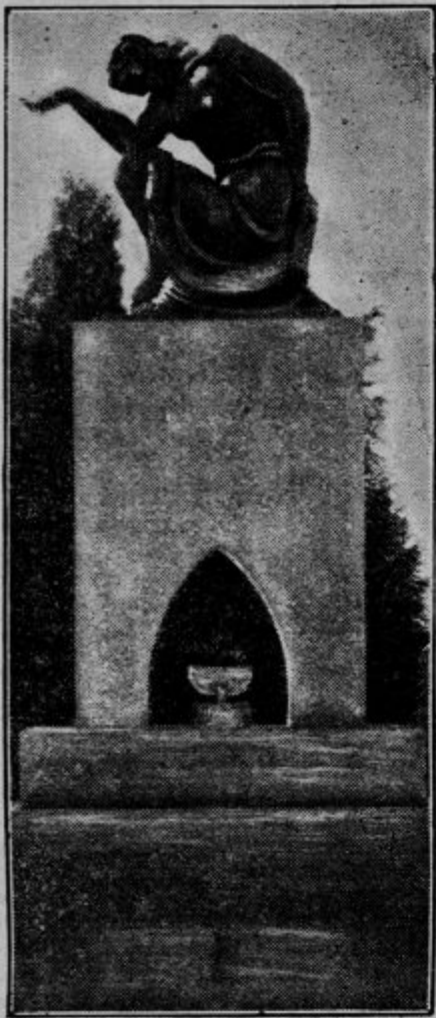
London, 29. oktobra (be). Na ruski parnik »Sovieta« se je ukrvalo 80 zastopnikov angleških delavskih organizacij, ki se udeležijo velikih svečanosti povodom desetletnice sovjetske revolucije.

Naši kraji in ljudje

Ponesi luč na grob...

Ponesi, dragi, luč na grob, morda jo zvesta duša čaka, morda v nevidnem svetu kdo za lučko svetle solze plaka... Ta lučka ni ko blede cvet, ki s čeherno pomlad priklize in ga jesenski mraz ubije — ta lučka, ki v dnu srca tli in dragi duši v radost sije, je silnejša ko cel svet. Če iz ljubezni jo prižgete njim, ki življenje so končali in zemlji svoje delo dali — gori naj delu v večno čast. Če jo prižgete njim, ki pali so ko cvetovi nerazcveteli prej ko žveti so začeli — gori življenju naj v porast. A če prižgete jo trpečim pod jarmom tujstva ali bede, gori naj v opomin živčim, da kliče sodba brez besede.

Grša.

Lojze Dolinar: Nagrobnik Zupančičeve družine z bronastim kioom.

Glej članek «Ti belih križev tih kraj...»

Domovinska slavnost v Dravogradu

Odkritje spomenika junakom, padlim v koroških bojih.

Maribor, dne 31. oktobra. Včeraj popoldne se je odpravilo s koroškim vlakom na stotine odlične mariborske narodne publike z družini in zastopniki oblasti v Dravsko dolino, da se udeležijo slavnosti odkritja spomenika koroškim junakom v Dravogradu. Svečano razpoloženje je še dvignil prekrasen, solnčni jesenski dan. Z vseh strani koroškega okrožja so prihitele požarice naroda, deputacije Sokolov, požarnih bramb, Orjune, Orlov, narodnih društev, zastopniki vojske, veliki župan, predsednik občinskega odbora, zastopniki mest, trgov in občin, tako da je vrvelo po ljubkem Dravogradu, okrašenem z narodnimi in državnimi zastavami, okrog 2000 gostov. Dolg sprevod se je stnil na trgu pred občinsko hišo in molče krenil čez travnik na dravogradsko pokopališče. Že sprevod sam je kazal, da smo tik državne meje: Na čelu so korakali v dolgi četi obmejni finančni stražniki, četa orožnikov, Orjuna, koroško sokolsko okro-

je z deputacijo mariborske sokolske župe, odlični zastopniki: veliki župan, brigadni general, predsednik občinske skupščine in drugi, šolska mladina in množica gostov iz cele Dravske doline do Maribora in slovenske Koroške, tako da je bilo domače pokopališče skoro preozko, da sprejme vse neštete častilce padlih junakov.

Spominsko slavnost je otvorila za Kolo jugoslovenskih sester v Dravogradu učiteljica ga. Mandlova ter v svojem govoru poudarila, da je dal vzpodbudo za postavitev spomenika, ki ga je oskrbelo Kolo jugoslovenskih sester, dravograjski prošt Serančnik.

Kot slavnostni govornik je nastopil koroški rojak g. Janko Arnuš, nakar je g. prošt opravil ob asistenci treh duhovnikov cerkvene molitve. V imenu vlade je spregovoril veliki župan doktor Schaubach in položil pred spomenik krasen venec z državnim trikoloro. V imenu komandanta dravske divizije je položil venec brigadni general in komandant mesta Maribora g. Spasič in za 45. pešpolk iz Maribora polkovnik Sarič. Navzoč je bil komandant artiljerijskega polka iz Maribora polkovnik Luković in zastopnik pešpolka iz Celja, tako da je bila naša hrabra vojska zelo častno zastopana.

Za oblastni odbor se je poklonil manom padlih junakov in izročil venec predsednik občinskega odbora doktor Leskover, za mestno občino Maribor ravnatelj dr. Köhler, ki je tudi vneto pomagal pri organizaciji slavnosti. Sledilo so govori ostalih zastopnikov, ki so tudi vsj polagali krasne vence in šopke pred spomenik: Za malgajevce Rajko Kotnik, za rezervne oficirje dr. Makso Kovačič, za koroško sokolsko okrožje starosta dr. Železnikar, ki je imel posebno lep domoljubni govor, za Jugoslovensko Matico predsednik Stanko Detela, za Gasilsko zvezo gospod Mravljak, gasilci iz Dravograda, za Orjuno oblastni načelnik Reja, predsednik Narodne čitalnice, šolska mladina iz Dravograda in Marenberga in za Zvezo slovenskih vojakov predsednik Colarič.

Gdč. Fillerjeva je prebrala došle pozdravne brzojavke, nakar je predsednica marljive dravograjske podružnice Kola jugoslovenskih sester ga. Remec, izročila lepi spomenik občini v varstvo.

Vmes je zanel domači pevski zbor Mežica-Dravograd pod vodstvom šolskega upravitelja g. Križmana več v srce segajočih pesmi, od katerih je bila zadnja najlepša «Oj Doberdob». Oh govoru malgajevca so zadoneli iz daljave nad Dravogradom rogovi in povzdignili resnost trenutka ki je padla trikolora z zagrnjenega marmornega spomenika, v katerega so vklesana imena šestih nepozabnih, mladih junakov.

Oh skupnem grobu sta stali tudi dve preprosti, črno obloženi materi prezdaj umrlih sinov, ki ju je še posebej pozdravil zastopnik vojske general Spasič. Ko so zginili zadnji zlati žarki za visokimi gozdovi proti tužni, neosvobojeni Koroški, se je razšla množica naroda, ki je pravkar svečano obljubila da ne bo nikdar pozabila žrtev za osvobojeno domovino.

Ponesrečenec v Peklu pri Borovnici

Borovnica, 31. oktobra. V nedeljo, 30. t. m., je hotel v Peklu Albert Jager, žel. uradnih najti, nov prehod na Pokojišče, ki naj bi vodil desno od sedanjega poti. Ko je prišel do korita, desno pred prvim slapom, je našel površnik. Pozoren na to, je preiskal prostor in našel 3 metre stran pod pečino skelet v moski obleki. Povrnil se je takoj v Borovnico, obvestil komandirja žandarmerijske stanice ter se vrnil z rešilnim mostvom na lice mesta, kjer so z velikim naporom izvlekli ponesrečenca iz globeli pod pečino.

Idenitete ponesrečenega ni bilo mogoče ugotoviti, ker ni imel nobenih listin, niti monogramov na robcih. Njegov telovnik je sive barve s črnimi črtami, hlače navadne rjave, suknja temno rdeča in obnošena, čevlji na zadrgo iz boksa in na petah okro-

vani. V telovniku so našli prazno listnico in moglek, v žepih pa dva robca, rdečega z modrim robom in belega z rdečimi pikami na robu. Visok je bil ponesrečenec približno 175 cm ter močne postave. Imel je slabe redke zobe; v zgornji čeljusti mu je manjkala leva stran, v spodnji desna stran zob. Po mnenju reševalcev je moral ponesrečenec zgrešiti pot iz Pokojišča ter je padel čez 25 m visoko steno. Njegovo okostje so pokopali danes na borovniškem pokopališču.

Direktor inž Matko Schneller

ki je bil te dni premeščen iz Ljubljane v Sarajevo, je bil v vrstah slovenskih železničarjev zelo priljubljena osebnost. G. direktor se je že pred vojno, ko je služboval v Trstu, udejstvoval v nacionalnih železničarskih organizacijah. Po prevratu mu je obratno ravnanje juž. železnice poverilo vodstvo gradbenega oddelka. Pod težkimi okolnostmi, ko so vse železniške proge no-

sile strašne sledove svetovne vojne, je g. načelnik Schneller z veliko uvidevnostjo in pridnostjo upostavljal naše proge. Njemu gre velik del zasluge, da so današnje proge v Sloveniji prišle na glas najboljšo vzdrževanih v državi. Po prevzemu južne železnice v državno upravo je bil g. načelnik imenovan za pomočnika direktorja ljubljanske direkcije drž. železnice. Skupno z energičnim direktorjem dr. Borkom, ki je bil odpoklican v Subotico, je organiziral novo direkcijo in si stekel zasluge pri gradnji pa'če «Ljubljanskega dvora» itd. Pozneje se je mnogo udejstvoval tudi na konferencah strokovnjakov za gradbe novih železniških prog, predvsem onih ki jih naj dobi Slovenija. G. direktor je bil vseskozi koncilijant in dober vrhovni šef, ki ga bodo slovenski železničarji težko pogrešali. Na njegovem novem službenem mestu, kjer ga čaka mnogo odgovornega dela, mu želimo najlepših uspehov!

Hrušč in trušč na zborovanju hišnih posestnikov

Zborovalce je razgnala policija. Ljubljana, 31. oktobra. Za nedeljski shod hišnih posestnikov je spričo raznih vesti, ki so se širile med hišnimi posestniki samimi, kakor tudi med najemniki v Ljubljani, vladalo veliko zanimanje. Med posestniki je bilo opažati že v soboto čudno nervoznost, kajti vesti, ki so prihajale iz vrst najemnikov, so napovedovale huda presenečenja... Unionska dvorana se je v nedeljo napolnila s poslušalci že pred 10. uro. Takoj početkoma je bilo opažati, da prevladujejo med zborovalci najemniki, ki so bili porazdeljeni po celi dvorani ter so zasedli tudi prve prostore pred odrom.

Odbor društva hišnih posestnikov se je plaširal ob predsedniški mizi, nakar je zborovanje otvoril predsednik gospod Ivan Frelj. Zborovanje je bilo takoj moteno s silovitim hruščem in truščem. Dasiravno je skušal predsednik apelirati na zborovalce s pozivom na red in mir, skoraj da ni bilo mogoče doseči pomirjenja. Čim je g. Frelj zapretel z intervencijo policije, je nastal še večji nemir. Po dvorani je završalo in dvigale so se skupine napram skupini. Na eni strani: «Dol z najemniki in socialisti!», na drugi strani: «Ven z hišnimi posestniki!» Pripadniki in člani raznih socialističnih strokovnih organizacij niso kazali volje, da bi se pomirili ali celo umaknili. Ko je slednjič le nekoliko nastal mir, je predsednik gospod Frelj prišel z otvoritvenim nagovorom. Pozdravil je zborovalce v splošnem ugotavljač, da je kritiziranje odbora po posameznih članih društva neumestno. Sporočil je pozdrave glavnega odbora hišnih posestnikov v Beogradu, g. dr. Marinkovića ter enako prisrčne pozdrave Stokovne zveze hišnih posestnikov v Parizu, grofa La Meruja. V nadaljnjem govoru je izvajal, da so hišni posestniki z gotovostjo računali z ukinitjem stanovanjskega zakona s 1. novembrom. Tendanca vladnih skupin za podaljšanje zakona pa se je opazila že pred formacijo te vlade kakor tudi v tej vladi sami, zato so bili hišni posestniki budno na delu, da to sprečijo. Stvar pa se je zasakala drugače in stoje hišni

posestniki zopet pred nekakim prehodnim stanjem. Predsednik g. Frelj je nato pozdravil navzoče goste, zastopnike raznih gospodarskih korporacij, med njimi v prvi vrsti zastopnika TOI, dr. Pretnarja, novinarje itd. V teku nadaljnjega govora se je pritožil o poslovanju bivših stanovanjskih sodišč, nakar je skušal razviti vsa za hišne posestnike važna vprašanja, glede davčne reforme itd. Konstatiral je, da je danes v Ljubljani pobotanih do 95 odst. z hišnimi lastniki, kar se je ustvarilo na podlagi medsebojnega umevanja težkih socialnih prilik in razmer. Res so se na podlagi zakona in naredb zvišale najemnine, v kolikor je to tudi pravično...

Ze pri teh predsednikovih besedah je nastal v dvorani ponovno hrup, ki je kazal ogorčenje večine v dvorani. Kljub temu pa je predsednik nadaljeval, da so ostali računali na podaljšanje zakona — in to izražali. Omenil je tudi prvotni predlog dr. Gosarja glede zaščite stanovanjskih najemnikov, ki je bil pozneje spremenjen, nakar je bilo podaljšanje stan. zakona sprejeto v spremenjeni obliki. Seveda je tudi proti temu načrtu odšel od strani hišnih posestnikov na vlado protest, ki pa ni zalegel.

Ker je medtem kraval naraščal in je dosegel vrhunec, ko je g. Frelj citiral izjavo, ki jo je izrekel dr. Gosar «da bodo najemniki pač morali stanovanje iskati.» (Klici: «Kje? na Zabjaku? » «Pod kostanji itd.») Med velikim hrupom se je ponudil zastopnik demonstrirajočih g. Fran Svetek, da bo pomirajoče vplival na zborovalce. Do tega pa ni prišlo. Predsednik društva hišnih posestnikov g. Frelj se je umaknil z odra in odšel. Ker ga niti po preteku pol ure ni bilo nazaj, je končno najstarejši član odbora g. Ivan Nepomuk Jeglič shod zaključil. V dvorani so se kmalu pojavili uniformirani stražniki, ki so zborovalce razgnali. Bojevito razpoloženje, ki je vladalo ves čas v dvorani, je pač dokazalo, da dr. Gosarjevo reševanje stanovanjskega problema tudi v Ljubljani ni zadostovalo hišnim posestnikom, ne najemnikom. O razbitem shodu nam je društvo hišnih posestnikov poslalo naslednjo objavo s prošnjo za priobčitev:

Hišnim posestnikom!

Plačanci in razni drugi nepoklicani elementi so včeraj preprečili redno zborovanje na našem shodu. Ker tudi policija kljub prošnji ni intervenirala, je bilo nemogoče hišnim posestnikom dati pojasmila, ki so nujno potrebna za 1. november. Ker je predsednik prejel tudi več grozilnih pisem ter se je na shodu grozilo celo z orožjem, se je moral shod zaključiti. Razgrajaci so hoteli doseči, da bi shod izgledal kot nekako nedostojna demonstracija hišnih posestnikov proti ministru soc. pol. g. dr. Gosarju, kar se je takoj v začetku videlo, a se jim to ni posrečilo. Zaradi potrebnih pojasnil naj se posestniki oglašijo v društveni pisarni. Demonstranti niso s svojimi vpitjem ničesar dosegli. Hišni posestniki pa bomo v kratkem zopet zborovali.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

16 letni Herman Kušter okradel princeso Ratibor in princa Hohenloha

Litija, 31. oktobra. Šele 16-letni Herman Kušter, sluga kneza Windischgrätza na Bogenšpergu, je postal povzročitelj dogodka, ki utegne biti odklilen za nadaljno njegovo življenje. Kušter je bil rojen v Hamboru v Nemčiji in po očetu pristojen v štajerske Korošice. Iz Nemčije so ga poslali v pristojno občino, kjer ga je spreje, za slugo konjiški graščak Hugon Windischgrätz, ki se mu je mladi simpatični in bistroumni deček na mah prikupil Nekega dne pa je zmanjkala dragocena stenska ura... Tatu niso dobili, Herman pa je odšel od tu na graščino Bogenšperg pri Litiji, kjer živi brat konjiškega graščaka g. Alfred Windischgrätz.

Herman je tu postal knezov osebni sluga. Na Bogenšpergu se je počutil srečnega in zadovoljnega. Nad vse je ljubil avtomobilske vožnje. Kadar je zdrčal knezov luksuzni avto, krasni «Oaklan» po bogenšperskih serpentinah, in v njem Herman, tja skozi Smartno v Litijo, je zavrtkalo njegovo srce od veselja; v takih trenutkih se je porodila mladeniču skrivna želja po lastnem motornem vozilu.

Zapelliva misel, sedeti na motorju in dirjati po belih cestah, je mučila šestnajstletnika čim dalje bolj. Sklenil je, da hoče postati kar najhitreje srečnik med srečniki.

«BOSTE TUDI TAKO ŠIR IN DOBRO OBLEGENA KAKOR JAZ»

Danes premijeral
Film velikih senzacij!

KARLO ALDINI

Borba v zraku

Pustolovski film neverjetnih senzacij. Borba na aeroplanu, na visoki železnici nad 500 m globokim prepadom. V glavni vlogi slavni Carlo Aldini ter elita nemških umetnikov Vivan Gibson, Hans Albers, E. Kaiser-Titz, Albert Paulig, Nely Delschafti. Krasnari naravnih posmetki!

Danes ob pol 11., 3, pol 5, 6, pol 8, 9. uri.
Telef 2730. KINO «DVOR».

Na Bogenšpergu je zavledalo živahno življenje, ko so se pojavili občajni jesenski gostje in lovci, sami prijatelji domačega kneza g. Alfreda Windischgrätza, Elitna družba, večinoma inozemci, se je prav dobro zabavala v naših krajih, ki so z lepimi in solnčnimi dnevi še pridobili na jesenski slikovitosti. Da zaoste še svojim verskim dolžnostim, so poklicali iz Ljubljane patra fračičkana, ki jim je bral mašo v stari grajski kapeli, sezidani po grofu Ivanu Vajkartu Valvazorju, pisatelju «Slave vojvodine kranjske». Kušterju pa ni dal demon, hitapeč po denarju miru... Sedaj je čas, si je mislil...

Ko je bila vsa družba zbrana v grajski obednici, je kurlil Herman po sobah peč in premišljeval kako bo prihodno nedeljo že sedel na svojem motorju... Med tednom pa je omenil družbi princ Rudolf Hohenlohe iz Rotenhaus-Görkena na Češkoslovaškem, da pogreša v svojih kovčegih večje zneske čeških kron, ko je pa pripomnila princesa Gabriela Ratibor iz gradu Graffenega pri Dunaju, da pogreša laške lire, ki jih je imela v denarnici, vseci v svoji garderobi, so postali gostje pozorni.

Takoj je bil osumljen Herman Kušter, ki je edini imel dostop v njih sobe. Ko je Herman začel zapravljati in plačevati drugim za vino in pižžo, ko je kupil dežni plašč, postal prijatelj Gustelina v Ljubljano, da zamenja češke krome in lire ter kupi motorno kolo, ni bilo nobenega dvoma več, da je Herman Kušter — ta!

Herman je bil aretiran in le sprva tajil, pozneje pa je vse priznal. Pri podrobni osebni preiskavi so našli pri njem še dve zlati zaponki, o katerih pa trdi, da mu jih je dal neki sluga pri grofu Češki v Triontu.

Mladega kradoviča so pripeljali v litjske sodne zapore, kjer nevdržno joka in obzalaže svoje nepremišljeno delanje. Za Hermana je sedaj lepa služabniška livreja brzokone za vedno izgubljena.

Defraudant Blažič in njegova žena aretirana v Gorici

Zagreb, 31. oktobra

Včeraj je prejela zagrebška policija brzojavko iz Gorice, da je tamonajša policija aretirala defraudanta, slugo tvrčke «Mautner» d. d. Roberta Blažiča in njegovo ženo. Odsposlanci zagrebške kakor tudi reške policije so kaj hitro dogrnali sledove za pobeglimi. Smatrali so za gotovo, da bo Blažič, ki je rojen v Gorici, najprvo obiskal svoje sorodnike in skušal tam izbrisati za seboj vsako sled. Policija v Gorici je bila v naprej obvoščena o njegovem prihodu in ga je aretirala kar v avtu.

Dognalo se je da sta defraudantu Blažiču in njegovi ženi pomagala pri prehodu preko meje tihotapca bivši finančni stražnik Kikin in njegov sorodnik Nučka. Oba je reška policija aretirala in zaprla. Ker je Blažič italijanski državljan, ga ne bodo predali našim oblastim, temveč ga bo sodilo italijansko sodišče. Njegovo ženo Terezijo pa bodo izročili zagrebški policiji. V Zagreb se ni dospelo obvestilo, koliko denarja so še našli pri Blažiču.

Avtomobilska nesreča v Kranjski gori

Kranj, 31. oktobra

Prekrasna jesenska nedelja je ustregla mnogim slovenskim avtomobilistom, da so pohiteli širom Gorenske. Tako se je z nekimi kranjskim trgovcem podal na izlet proti Kranjski gori tudi nadgeometer pri tukajšnjem sreskem poglavarstvu, g. Fran Zupančič.

Ko se je avto zvočer v mraku vračal iz Kranjske gore, je sofer (mlad in menda še ne dovolj izkušen deček) zavozil v železniške zapornice, ki so se spuščale ravno v onem momentu, ko je avto privozil po ovinku. Avto je v zalestu s sprednjim delom dvignil prvo zapornico, ki pa je padla zopet nazaj in silovito udarila ob čelu g. Zupančiča, ki je sedel v desnem zadnjem sedežu. Po čudnem naključju se niti soferju niti ostalim pasazirjem ni zgodilo nič zlega, — g. Zupančič pa se je takoj onesvestil in začel krvaveti na glavi.

Na kraju nesreče se je hitro zbrala velika grupa domačinov in dekleta so urno izpirala poškodovancu rane. Od časa do časa se je g. Zupančič obujal k zavesti, a se nato zopet onesveščal. V pozni nočni uri so ga prepeljali v Kranj in je upati, da bo okrevl.

Popolnoma novol
FILM nesebične ljubezni in poln toplote človeške krvi po nesmrtnem delu RENEÉ FAUCHOISA.

Tragedija v cirkusu

V glavni vlogi velika cirkuška atrakinja:
Opica, ki govori
Potovanje križem sveta na cirkuškem vozu. — Žrtvuje bogastvo in srečo za ljubezen žene, ki ga vara s krotiteljem levov. — Izredne akrobatske bravure opice, ki govori, njeni napor, da reši svoje prijateljce. — Ljubezen cirkuške Venere. — Črni naklepi, ki jih prepereči govoreča opica. Izredno uspela igra in lepi igralci:
FOX-film
OLIVE BORDEN, DON ALVA, RADO itd.

Pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.
od 11. do 12. in od 2. ure dalje.

Elitni Kino Matica. Telefon 2124.

Domače vesti

Cejenim naročnikom, ki nimajo za letošnje plačane naročnine, smo zadnje dni priložilo položnice. Prosimo jih, da jo poravnajo takoj prve dni decembra, in sicer do konca leta, da tako olajšajo upravi delo. Uprava »Jutro«.

• Odlikovanje. Kralj je z rodom Belega orla 4. razreda odlikoval majorja-pilota Dušana Radovića in kapetana-pilota Ferda Gradišnika.

• Imenovanje v državni službi. Inž. Ferd. Sinkovec je imenovan za direktorja rudnika v Zabukovcu. Upokojeni inšpektor ministrstva za narodno zdravje v Ljubljani dr. Milan Vukičević je reaktiviran za pomočnika ministra za narodno zdravje.

• Dva nova napredna poslanca v obč. skupščini ljubljanski. V smislu zakona je odločil svoj poslanski mandat v ljubljanski občinski skupščini nar. posl. dr. Albert Kramer, ki je zastopal srez Kranj. Na njegovo mesto stopi kot poslanec g. Ivan Lončar župan v Trzinu. Ravnotako je odločil mandat v obč. skupščini nar. poslanec g. Ivan Urek, katerega naslednik je g. Ivan Bogovič, posestnik s Črnča. Občlanske skupščine se, kakor smo že poročali, sestanejo 5. novembra.

• Imenovanja v vojaški službi. S krajevim ukazom so imenovani: sanitetni polkovnik dr. Rihard Jug za načelnika sanitetnega oddelka komande Dravske divizijske oblasti, ki bo ob enem vršil tudi dolžnosti šefa kirurškega oddelka Dravske divizijske oblasti, ki bo ob enem vršil tudi dolžnosti šefa kirurškega oddelka Drav. stalne vojaške bolnice; sanitetni polkovnik dr. Viktor Moravec za šefa personalnega oddelka sanitetne inspekcije; pehoni polkovnik Alfonz Zevjav za komandanta vojnega okrožja v Otočcu; pehoni podpolkovnik Vekoslav Verderber za pomočnika komandanta 23. pehotnega polka; pehoni podpolkovnik Matija Štefin za pomočnika komandanta vojnega okrožja v Valjevu; peh. podpolkovnik Milan Malcen za pomoč. komandanta vojnega okrožja v Ljubljani; pehoni podpolkovnik Konstantin Časny za pomočnika komandanta vojnega okrožja v Celju; pehoni major Erih Pipan za komandanta 3. bataljona 18. pehotnega polka »Suvoborška«; pehoni podpolkovnik Adolf Kiler za komandanta 3. bataljona 48. pehotnega polka in konjiški podpolkovnik Vladimir Šeunig za pomočnika komandanta 2. konjiškega polka. V vojni mornarici je poročnik bojnega broda I. razreda Kosta Grubšič imenovan za komandanta kr. broda »Sinja«.

• Profesor Okunjev v Jugoslaviji. Znani profesor zgodovine in umetnosti na praški univerzi in velik prijatelj našega naroda g. Okunjev se mudi že nekoliko dni v Beogradu. Profesor Okunjev je nedavno priredil v Skoplju nekoliko uspešnih predavanj ter je pregledal tudi odškodnine starodavnega mesta Štobi v Makedoniji. Iz »grada odputuje g. Okunjev v Zagreb ter obišče tudi Ljubljano.

• Kongres »Jadranske Straže«. V nedeljo dopoldne je bil v Splitu na svečan način odprt kongres »Jadranske Straže«. Svečanosti se je udeležil tudi kraljev zastopnik general Todorovič, nadalje zastopniki vojaških in civilnih oblasti, nacionalnih združenj itd. Odpril je kongres predsednik centralnega odbora g. Jure Bičkovič. Svoj govor je pričel z besedami, ki jih je izgovoril kralj Aleksander ob priliki svojega boravka v Splitu: »Dalmatinci, bodite verni čuvarji našega morja; za vami stoji vsa naša domovina! Tem besedam je sledilo burno odobravanje. V svojem poldruguernem govoru je g. Bičkovič povdarjal našo dolžnost, da čuvamo naš Jadran, onj Jadran ki so ga naši praotci skozi stoletja čuvali in očuvali. Župan dr. Tartaglia je pozdravil kongres v imenu mesta Splita. Kralju, prestolonasledniku in ministru vojske in mornarice so bili odporni brzojavni pozdravi. V imenu zagrebškega odbora »Jadranske Straže« je univerzitetni profesor dr. Silovič povdarjal, da je bil Split vedno poprišče borbe med slovanstvom in romanstvom ter naglašal, da se bodo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci z istim navdušenjem borili za Makedonijo kakor za Jadran. Govornik pošilja pozdrave zaslužnim bratom v Gorici, Istri in drugih krajih, katerih ne bomo nikdar pozabili. Velike ovacije so bile prirejane starečku Miti Bressnu iz Črne gore, ki sporoča Italiji, da nima ničesar takti pri nas, mi pa moramo zahtevati Gorško. Istro in Reko Popoladne so zborovali posemejni odseki. Kongres bo trajał tri dni.

• Petje na pokopališču pri Sv. Križu. Na današnji pevsko valjo za petje pri Sv. Križu so vabljivi vsi ljubljanski pevci. Valja se vrši točno ob pol 11. dopoldne v pevski dvorani Glasbene Matice. Vsi združeni moški zbori po polnočne ob 3. (so obrednih molitvah) na pokopališču pri križu Mendelssohnovo »Beati mortui«. In Peraničičevo »O Gospod, vsem vernim«, nato pa na grobeh padlih vojakov Pavčičevo »Smola! vse se veseli ter Prelovčičevo »O Dobrodob.« Počastitvi spomina dragih ramkih naj se noben pevec, ki omenene pesmi zna, ne odtegne. Toda dopoldanske vaje se mora udeležiti. Petje bo vodil povodja Zorko Prelovec.

• V bolnicah se ne smejo zahtevati posebni honorarji za operacije. Kakor se uradno razlašča, je minister za narodno zdravje izdal naredbo, s katero se šefom kirurških oddelkov in operaterjem v bolnicah prepoveduje, da bi od bolnikov zahtevali posebne honorarje za operacije, izvršene v bolnišnicah. Protivno postopanje bolniških zdravnikov se bo kaznovalo po uradniškem zakonu.

• Občni zbor društva kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast se bo vršil, kakor smo že izjavili, dne 12. novembra v mali dvorani Narodnega doma v Celju; začetek ob 9. dopoldne. Pristop imajo tovariši člani in posebni vabljeni gostje. S tem popravljamo pred dobrim tednom objavljeno notico. — Odbor. 1637

• Na zagrebškem glavnem kolodvoru se bo v kratkem uvedla originalna novost. Ker je zaradi ogromnega osebnega prometa čisto nemogoče točno obvestiti potnike o raznih zakasnih vlakih je direkcija odredila, da se v čakalnicah in na drugih krajih, kjer se zbirajo potniki in občinstvo, namestijo moderni aparati, s pomočjo katerih prejme občinstvo potrebne vesti neposredno z enega mesta istočasno. Postavljeni bodo mezofoini in bo prometni uradnik dal napreje znak z električnim zvonom za opozorilo, nakar bo dal z živim glasom potrebna pojasnila.

Na boljšo portuaklo toči restavracija hotel Štrukulj.

• Poziv gradbenim inženjerim! Ljubljanski občinski odbor potrebuje za nadzorovanje vodne zgradbe na deželni gradbenega inženjerja. Reflektanti naj se javijo do 5. novembra t. l. Prednost imajo inženjerji s prakso!

• Občni zbor društva kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast se bo vršil, kakor smo že izjavili, dne 12. novembra v mali dvorani Narodnega doma v Celju; začetek ob 9. dopoldne. Pristop imajo tovariši člani in posebni vabljeni gostje. S tem popravljamo pred dobrim tednom objavljeno notico. — Odbor. 1637

Vesela vest za naše radioamaterje

Naše radioamaterje je zadnji čas zelo iznenadilo, da so konstatirali pri nakupu znano odličnih ceví »MR 3«, da so te cevi sedaj opremljene z vratom iz bakelitna namesto nekdanjega kovinskega vrata. Ta sprememba je odstranila pri cevi delovanje kovinskih mas, iz katerih je bil sestavljen vrat. Tudi aktivna grejalna žica je sestavljena in montirana po novih ameriških metodah, tako da se je kvaliteta sprejemanja s ceví »MR 3«, ki je bila tudi do sedaj odlična, izboljšala do krajnosti. Cene ceví je pustila tvrdka »Tungsram« d. d. vseeno nespremenjene, ker je prešla tovarna radi znatnega povečanja naročil k racionalnejšemu protizvoju radioc-eví v seriji.

Vsak naj sodeluje danes pri štetju obiskovalcev grobov s tem, da vrže en komad poljubne novčanice v nabiralnik.

• Prenos kosti Frana Suplja v domovino. Povodom apela na dubrovniško občino, naj bi Dubrovnik prevzel inicijativo za prenos kosti znanega jugoslovanskega prvoborila Frana Suplja iz Londona v domovino, je mestni zastop dubrovniški na svoji sobotni seji sklenil, da v tem pogledu prevzame inicijativo ter bo v sporazumu s pokojnikovim bratom dr. Divjom Supljom vse potrebno ukrenil. Akcije se udeležijo vse dalmatinske občine.

OBLAČILA (vrčke) Maček
LJUBLJANA, Aleksandrova 12
so najboljša in najcenejša.

• Ureditev morskog kopališča na Sušaku. Mestna občina na Sušaku je sklenila, da uredi že za prihodno kopališko sezono udobno morskog kopališče z 200 kabinami. Ves prostor okolo kopališča bo betoniran ter prirejane priprave za zabavo in gimnastiko.

• Sušak dobi kolodvor. Prometno ministristvo je odredilo, da se končno vendar enkrat zgradi novo poslopje za železniško postajo na Sušaku. Z gradbenimi deli se v kratkem prične.

• Velika dobrodelna loterija JNU. Vam v prid je, ako si nabavite nekoliko srečevalke dobrodelne loterije Jugoslov. Novinarskega Uruženja, ker lahko poleg tega, da podprete humanitarno akcijo za osnivanje fonda za pomoč obolelim, onemoglim in ostarelim novinarjem in njihovim sirotam, preimate za 10 Din (kolikor stane srečka) premijo v znesku 250.000 Din in še kake druge velike in dragocene dobijke, katerih je skupno 13.887 (50.000 Din 10.000 Din, potovanje z ekspresnim vlakom v Pariz in nazaj in 3000 frankov za potne stroške, kompletni radio-aparat, 2 avtomobila itd. (Naročila sprejema Jugosl. novinarsko združenje, dobrodelna loterija Sarajevo. Iščete se preprodatelci ki prejmejo 10% tj. 1 Din od vsake prodane srečke. Zrebanje novinarske loterije se bo vršilo v Sarajevu pod nadzorstvom oblasti od 15. do 28. januarja 1928

• Pa naj bol V zadnjih dneh se je pred mostarskim okrožnim sodiščem vršila obravnava proti seljaku Ibi Jagriču. Obtožen je bil, da je meseca februarja letos umoril svojega lastnega sina. S ključvom ga je sedemkrat udaril po glavi s tako silo, da mu je razbil lobanjo. Pri obravnavi se je Jagrič zagovarjal, da je ravnal v silobranu, češ da ga je sin hotel napasti s sekuro, čemer pa so priče oporekale. Sodišče ga je zaradi zavratnega umora obsojilo na smrt. Jagrič je razsodbo mirno sprejel, češ: »Pa nai bole!

Vsem gospodom
ki žele obleko po najnovijem kroju, se pripravijo pravkar odprti prvovrstni modni atelier JOSA IVANIČ, Ljubljana, Selbergova ulica št. 1. V zalogi največja izbira ženskega in anežeskega sukna.

Damske modne plače
za jesen in zimo v veliki izbiri srednjih kakor tudi najfiniših kvalitiet s kožuhovalno ali brez nudi od Din 300 do 900
F. in I. GORIČAR, Sv. Petra cesta 29
Oglejte si razstavo v izložbi!

• Železniška nesreča v Brodu. Na postaji Brod ob Savi se je v soboto pripetila težka železniška nesreča. Lokomotiva tovornega vlaka je zgrabila železniškega delavca Mijo Orehovca ter ga razmesarila.

• Velik požar je v nedeljo zvečer izbruhnil v Podreču nad Medvodami na tamonihi žagi, s katero le združen tudi mljn. Požar je trahovito naglo zajel oba objekta plameni so švigali visoko, da je bilo nebo ožarjeno daleč na okrog. Šele okrog 2 ponoč se je gasilcem iz okoliških krajev posrečilo, da so ogenj pogasili. Ni še dogmno kako le požar nastal, istotako še ni ugotovljena celokupna škoda.

ITO — zobna oasta najboljša!
• Opozorjamo na današnji oglaš »Ruscha« avtomobil, zastopnik Ruše Co., Dubrovnik.
• Zupanstvo trga Jesenje razpisuje za 15. novembra 1927. ofratno licitacijo za dela pri delnem izkupu, polaganju in montiranju vodovodnih ceví v izmeri cca 2850 tek m. — Tozadevni pogoji in načrti so na vpogled pri podpisanim zupanstvu trga Jesenje od 6. do 13. novembra 1927. Pisneme oferte se sprejemajo do vštetez 15. novembra 1927 do 10. dopoldne pri navedenem zupanstvu. 1630

Naivečja izbera
močnih športnih in švedskih snežnih čevljev dobite po nizkih cenah pri
ŽIBERT
Prešernova ulica.

• Krogla v srcu. V soboto je v Osluku osemnatisletna služkinja Marica Vukičič skušala izvršiti samomor. Pognala si je v prsi kroglo iz revolverja, ki je običajna bly-zorca. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je krogla ostala v srcu in se mora izvršiti operacija. Marica je izjavila, da raje umrle, ker se je naveličala življenja. Kakor poročajo, se bo operacija vendarle izvršila. Operacija bodo izvršili najboljši kirurgi osješke bolnice.

• Sino nazadovanje produkcie »Ford« avtomobilov. »Newyork Times« je prinesla 28. avgusta t. l. statistiko o produkciji avtomobilov iz katere povzamemo, da so tvornice »Ford« producirale meseca junija 1926. 104.550 voz. a v juniju t. l. samo še 39.794 voz. to je za 64.756 voz manj, kakor istega meseca l. 1926. To nazadovanje produkcije znaša nad 60%. Chevrolet pa izkazuje za junij 1927 produkcijo 64.848 in juniju 1926. pa 47.238 voz. Produkcija »Chevrolet« avtomobilov je v tem mesecu napredovala za 17.610 voz ali 28%. 1628

• Odebeleli ljudje lahko dosežejo z vestno porabo prirodne grenčice »Franz-Josef« brez napora izdatno telesno izpraznjenje. Številna strokovnaška poročila potrjujejo, da so tudi na protino in sladkosečnosti bolni prav zadovoljni z užjtkom vode »Franz-Josef«.

• Volno, bombaž za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12. in Zidovska ulica št. 4

• Velika izbira vojnih jopic, puloverjev vsakovrstnih bluz, perila, kravet, vezanin in nogavic, rokavic ter zimskega perila priporoča po izredno nizkih cenah Ignacij Zarec, Ljubljana Sv. Petra cesta. 207

• Obleke kemično čisti in plisira tovarna JOSIP REICH.

• Barbet v vseh vzorcih dobite največje v trgovini Jos. Šjibar, Ljubljana, Stari trg. 1590

19
Znana tvrdka maka onov, slavna bo kot sam Voronov! Žeje brizga ta v capeje, oni ajčka v

Pekatele
(Dalie prih.)

Iz Ljubljane

— Oglašni oddelak »Jutra« je danes odprt za stranke od 9. do 10. ure.

— Odbor za postavitev spomenika žrtvam na Suhem bajerju naznanja, da se vrše žalni obredi na pokopališču na Suhem bajerju na dan Vseh svetnikov ob 11. uri dopoldne. Cerkevne obrede opravi sentjaskobski župnik g. Barle, žalostinke zapoje Sentjaskobski napr. pevski zbor. — Odbor

— **Zadnja pot mag. nadkomisarja g. Iv. Robide.** Pogreb Ivana Robide, ki se je vršil večerj ob 14. izpred mrtvašnice bolnice je pokazal, da ljubljancmi znajo ceniti svoje stare zaslužne moze, da jih časte in da jih bodo znali ohraniti v lepem spominu. Pred mrtvašnico se je ob dočeni uri zbrala velika množica občinstva vseh slojev, ki je spremlja pokojnika na njegovi zadnji poti. Za pogrebom so šli tudi bivši župan mesta Ljubljane g. Ivan Hribar, bivši predsednik deželnega sodišča g. Albert pl. Levčnik, magistratni direktor g. dr. Zarič, prvi drž. pravnik dr. Ogoreutz, zastopniki policije, magistrata in drugi. Truplo spoštovanega pokojnika so položili na pokopališču pri Sv. Križu v rodninski grobnici.

— **Cvetja na ljubljanskih pokopališčih** je letos izredno mnogo. Krasno jesensko vreme in prizanašanje slane sta omogočala na naših vtovih vzgojiti obilne in naokrasne eksemplarije. Od nedelje dalje se prinaša to cvetje na grobove naših nepozabljenih in obisk pokopališč je že te dni, posebno večerj beležil cele množice ljubljancov. Danes bo nad polovico Ljubljane odšlo na naše niže večnega mira. Da se bo moglo prešeti in ugotoviti vso to množico, naj nihče ne gre mimo steklenega nabiralnika, ne da bi vrigel vanj en poljubne novce. S tem bo omogočil štetje, se oddolži svoji milosrčnosti, katera pride ravno na ta dan do posebneza izraza in bo ob enem pomagal zgraditi od dalmatinski obali potrebno okrevališče za našo zapuščeno, ubogo in bolno deco, ki bo mogoče mogla okrasiti iutri grobove svojih roditeljev z eno samo svečico in par cvetkami 1635

— **Mali kapetani** Danes dopoldne ob 11. predvaja ZKD v prostornih kina Matice izredno lep film v katerem nastopa v glavni vlogi najmlajša filmska umetnica mala Baby P e g y. Vsi ki poznajo mlado izralko iz prejšnjih filmov, bodo z veseljem prišli in pripeljali tudi svojo deco. Opozorjamo pa cenil. občinstvo, da se vrši danes le ona predstava in sicer ob 11. dop. Blazajna se odpre ob 10 in naj si vsakdo pravočasno preskrbi vstopnico.

— **Trgovine dne 1. novembra,** Gremilj trgovcev v Ljubljani obvešča žane, da morajo biti trgovine na dan Vseh svetnikov ves dan zaprte. — Načelnik.

— **Trgovci in trgovski nameščenci!** Druko predavanje g. prof. Vaypotiča o aranziranju izložbe je v četrtek 3. novembra 1927. ob 20 v novi mali dvorani hotelu Union. — Odbor. 1636

— **Izvidniška sekcijska Stroj. družine** v Ljubljani. Kol je bilo že na sedmjem sestanku javljeno se udeležimo v torek, dne 1. novembra pošastive spomina padlih na Suhem bajerju. Zbor je točno ob 10 zjutraj na vsakek mestišču na Dolenski vesi. Udeležba strogo obvezna za vse izvidnike ljubljanske sekcijske Zdravot. — Mestni glavar

— **Predavanje v »Pravniku«.** Kakor vsa kol leto bo pridrdilo društvo »Pravnik« tudi letošnje zimo vrsto predavanj iz raznih pravnih panog, namenjene vsem, ki se zanimajo za pravne probleme. Kot prvi predavatelj bo nastopil deželnosodni svetnik g. Anton Lajovic, ki bo predaval o predmetu: »Materialno procesno pravstvo in njega meja v našem civilnopravnem redne. Predavanje se bo vršilo v sredo, dne 2. novembra t. l. ob pol šestih popoldne na sodišču v Ljubljani, soba št. 79. »

NAJUGODNEJŠI NAKUP
oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka JOS. ROJINA, Ljubljana.

— Društvo »Trenost« naznanja svojim članom (icam), da se v sredo 2. t. m. ne bo vršil redni sešatek.

— **Zaradi Zikovega koncerta** se bo vršila prihodnja vaja Orkestralnega društva Gl Matice v četrtek 3. t. m. — Polnoštevilo.

— **Cene v izložbah** ima F. Cuden, Prešernova ulica 1, Zlatina gre. 225
— **Nogavice najcenejše** pri D o b e i c u. Pred skofino 15. 168

Danes: ob 3., pol 5., 6., pol 8., 9.

Tragedija v cirkusu

Opica, ki govori
Elitni kino Matica.

Državni in magistratni nameščenci
definitivni dobe brez vsakih formalnosti čevlje proti mesečnemu odplačvanju pri VOJKA, Ljubljana, nasproti Mestnemu domu

Najnovejša moda Poudre Mon Parfum
Bour jois Paris.

Iz Maribora

— **Obrtniška kandidata lista,** V nedeljo dopoldne se je vršilo v Gambriovi dvorani zborovanje obrtnikov, ki ga je vodil načelnik čevljarске zadruge g. Krjavec. Že ves teden poprej so razširjali obrtniki po mestu majhne, v slovenski in nemški- ni tiskane listke, s katerimi so vabili obrtnike na sestanke ter se sklicevali na moč obrtnikov, katerih je baje okrog 2000 v Mariboru. Sicer pa je pripravil sešatek poseben odbor obrtnikov, ki hoče postaviti za občinske volivce v Mariboru posebno obrtniško listo. Zborovanje se je udeležilo nad 100 obrtnikov, ki so zlasti kritizirali, da baje zapostavljalo obrtnike pri občini. Najbolj pa so napadali kritikalo občinsko delegacijo. Končno je bilo sklenjeno, da vložijo samostojno obrtniško kandidata listo za občinske volivce. Kakor nas naraščanje stanovske zavesti med obrtniki sicer vesel, se nam zdijo tako eksperimentiranje za mariborske obrtnike dokaj škodljivo. Tudi v Zagrebu, ki je mnogo večji nego je Maribor, so gospodarski krogi, ne samo obrtniki postavili svojo kandidatura in si priborili komaj dva mandata. V Mariboru pa je že nedeljski shod pokazal, da je uspeh samostojne kandidature več nego dvomljiv. Treba je namreč upoštevati, da igra v Mariboru nacionalni moment tudi pri občinskih volitvah veliko vlogo. Nemško-nacionalno orientirani obrtniki gotovo ne bodo volili obrtniškega stanovskega, marveč nemškega političnega kandidata, dočim bi slovenski obrtniki s tako kandidatura je slabili slovenske vrste. Zato naj obrtniki dobro premislijo, preden se odločijo za samostojni nastop. Končno pa eden ali v najboljšem slučaju dva obrtniške odbornika gotovo ne bosta mogla doseči več, kakor pa možna delokacija cele stranke, v kateri so obrtniki interesi prav tako zastopani.

— **Ljudska samopomoč** podobno društvo za slučaj smrti, obvešča vse svoje člane, da šteje z današnjim dnem okroglo 700 članov. Z ozirom na splošno korist tega društva se opozarja občinstvo širok Slovenije, da lahko vse nad 50 do 80 let stare in zdrave osebe pristopijo k temu prekorisnemu splošnemu društvu nepreklono samo še do konca 1927. Od novega leta dalje se bodo sprejemala samo zdrave osebe do nedovršene 50 leta. Komur je kolekcija do oskrbe svojih dragih ostalih, naj ne zamudi te ugodne prilike in naj takoj zahteva pristopne listovine iz društvene pisarne Ljudske samopomoči v Mariboru, Aleksandrova c. 45. 1639

— **S kuhinjskim nožem v prsa.** V Novinah pri St. Ilju v Slov. goricah se je 74-letni prevzihkar Štefan Vavpotič zabodel s kuhinjskim nožem v desna prsa in pri tem izkvarval Kaj ga je napotilo k temu obupnemu dejanju, ni znano.

— **Obstreljen pri nabiranju kostanja.** V nedeljo je bel 17letni delavec Ferdo Mlazar iz Studence pri Mariboru k Sv. Križu obratiti kostanj. V gorcu pa ga je napadela posestniški sin Fran Pečnik in ga ustrelil v levo nogo ter so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico.

— **Krvav prepil med viničarjem in gospodarjem.** V nedeljo je nastal prepil med 40letnim viničarjem Franom Zornikom in njegovim gospodarjem Franom Sokom. V prepilu se je vmešala tudi gospodarjeva sestra Ana in sta oba viničarja tako premlatila, da je moral priti do njega rošilni avto in ga prepeljati v mariborsko bolnico.

— **Priporoča se modni salon** Elza Serak in dr. Maribor, Trubarjeva ulica 7. 1590

Ti belih križev tihi kraj...

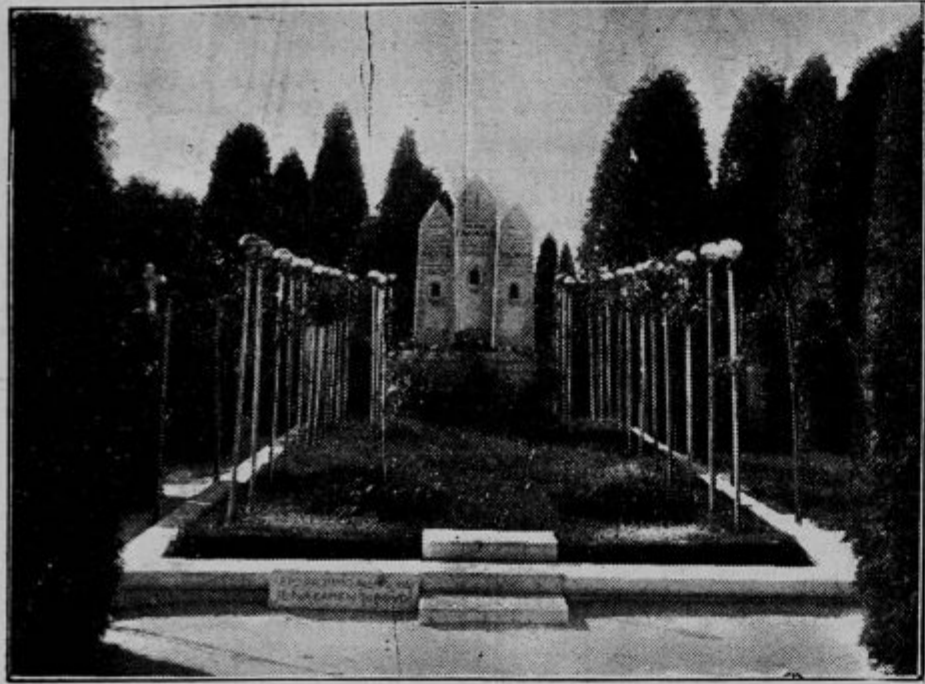
Prijetnejše je kramljati o moderni opravi stanovanj in najnovejših toaletah kakor o grobovih. Pred barakami deložirancev plešejo charleston in prav imajo. Smrt je v vojni postala tako vsakdanja, da ne razburja več. Kvečjemu še zaradi stroškov. Razmere večine mestnega prebivalstva so mirno izračunale, če se izplača živeti ali ne. In posledice hladnega rezultata: Uživaj, kadar moreš! Premišljujejo naj oni, ki jim drugi prinese kosilo na mizo. Kdor pa pri kosilu ne ve, če bo večerjal, ne misli na smrt. Čim manj je zvonjenja z vsemi, tem več je jazzbanda. Beat possidentes in njih mimo,

vedno zrvalo bolj ali manj razvitega spoštovanja mrtvih. V domišljiji si želimo miren in tih kotiček ali pa večjo nekropolo, kjer harmonija spomenikov in drevja, poti in cvetja tvori svečano razpoloženje svetih gajev. Po deželi je še dosti nepokvarjenih pokopališč po solčnih pobočjih gričev ali pa v zavetju cerkvic. Ponižni, drug drugemu podobni križi in spomeniki med bršlinom in cvetjem pod žalujkami in košatimi lipami so z nizkim zidom, ki ga ritmično prekinjajo postaje križevga pota, združeni v idilično celoto, ki diha mir in zaupanje ljudstva v srečo na oni strani.

ša v mirno zaključenem robu vrtin in brez kakor najbogatejši mavzolej. Za sedanjim pokopališčem, kjer se ne da več mnogo storiti, je že ograjena druga velika parcela in pripravljena, da se pokopališče razširi. Pokopališka uprava, ki je do sedaj prezirala estetske zahteve in gledala le na čim večjo rentabilnost njive božje, ima torej še vedno priliko ovreči trditev, da izkorišča celo mrtve. Dobrih arhitektov imamo dosti, da nam z malimi izdatki ustvarijo impozantno groblje, dostojno naših mrtvih v metropoli Slovenije. Ti umetniki so že pokazali, da tudi naloge na pokopališčih znajo rešiti kakor najboljši inozemski umetniki. Sam mojster Jože Plečnik, ki na srečo že nekaj let žrtvuje velik del svojega časa za olepšavo domovine, posebno pa Ljubljane, je napravil sicer osnutek le za spomenik nad grobovi jezuitov, vendar je to malo delo tako srečno, da delo v idejnem oziru kakor tudi po svojih enostavnih oblikah presega vse druge podobne moderne domače tvorb. Pa tudi pri tem nagrobniku se vidi, koliko škoduje pokopališču prevleko varčevanje s prostorom, ker je zato brez ospredja in brez ozadja stisnjen med sosede, da ne more priti do veljave. Več prostora je imel Lojze Dolinar, ko je gradil grobnici za Praprotnikovo in Zupančičevo družino, kjer plastika znatno prekaša arhitektonske dele. Radi bi videli po Plečnikovih osnutkih zgrajen mavzolej ali spomenik z Dolinarjevimi kipi, saj mala figura na Zupančičevem nagrobniku s svojimi čudovitimi linijami silhuete izraža več v usodo udane žalosti kakor nepregledne dimenzije pokopališča, posutega obdelanim gramozom. Da teh bahatih skladovnic kamenja ni še več, je redko dobro delo vojne. Ker so bile tedaj cene nedosegljive, so bili naročniki prisiljeni nad grobnicami vzdavati le mirne table, ki po umetniški vrednosti daleč prekašajo neokusne paradne nagrobne, če so črke napisov lepe in v pravilnem razmerju z gladko, neokrašeno ploščo. Razen Plečnika in Dolinarja tudi Plečnikov učenci skušajo pregnati izrodke barskega okusa s tega, vsemu prebivalstvu svetlega kraja. Pravim umetnikom se je pridružil vedno agilnejši Vl. Šubic, ki je ravno postavil nov nagrobnik, ki bo na praznik mrtvih marsikoga preveril, da za rešen spomenik na

Evangeljsko pokopališče v Ljubljani. Tip malega, a mirnega in lepega starega groblja z visokimi lipami v ospredju in vrbo žalujko v ozadju.

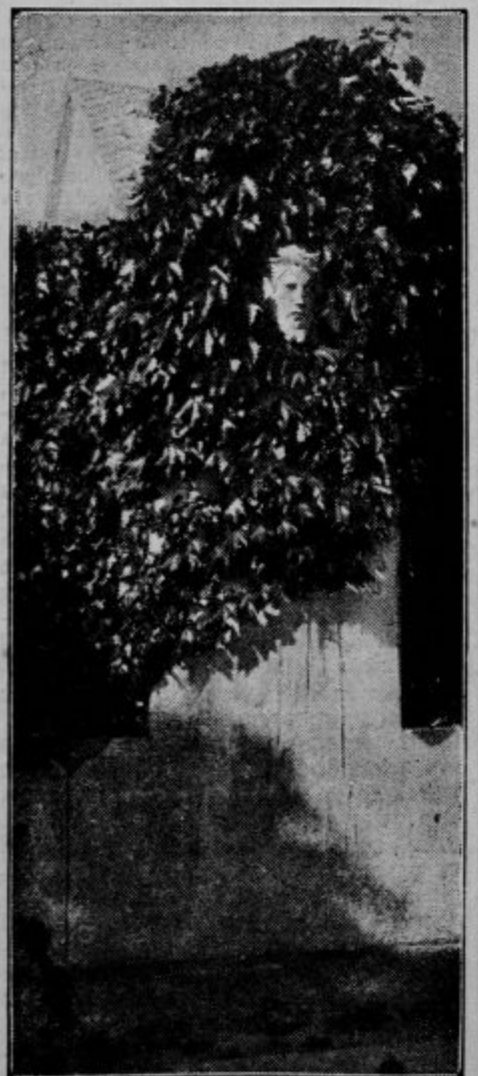
Grob Cankarja, Ketteja in Murna z bršlanom v okvirju vrtin in raznobarnih steklenih krogel.

zadovoljno in plodonosno blagostanje ginejo pred vihravim Panem en circenses!

Le tam ga dolgim zidom je mir za vsakega enak, če ga potegnejo iz vode ali pa pripeljejo v pozlačenem vozu. Ali tudi za zidom je enakost izpeljana do skrajnosti le v zadevi miru, v vsem drugem pa tudi tam še dolgo trajajo razlike, saj so celo najbolj vneti zagovorniki enakosti postavili Ljeninu iz najtršjih kvadratov mavzolej, ki bo pridigal neenakost, dokler ga ne podero. Človeštvo je in bo častilo mrtve, postavljalo jim spomenike in gradilo pokopališča, dokler bo živelo in mrla. In dokler ne bodo enaki vsi živi, ne morejo tudi mrtvi biti enaki.

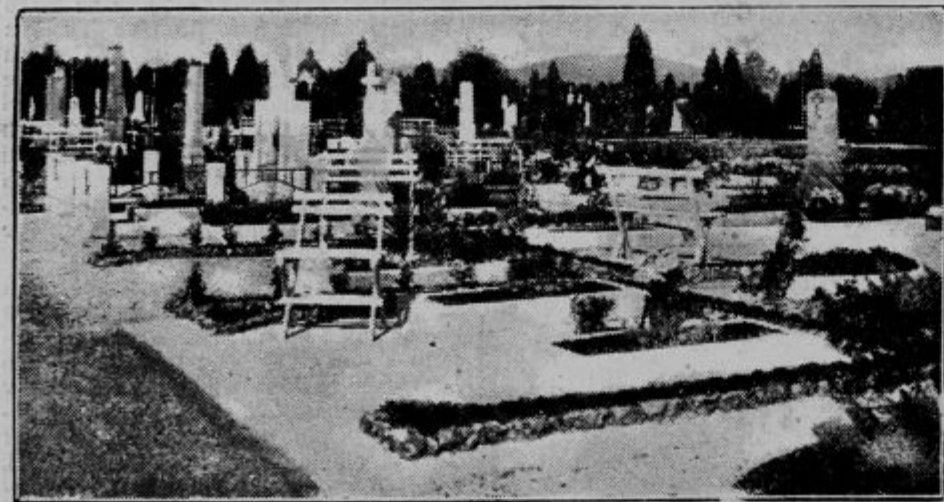
Te razlike zna izravnavati samo velika mati narava na zemlji in v vodi, najmočnejših in najlepših pokopališčih. Le naroda okraši z enako ljubeznijo grob vrbca kakor na grobu jelena zapove rasti zeleni odeji in le ona nad grobovi v globinah oceana pokopanih prižiga vsem enake večne luči, poje vsem iste večne korale.

Ker so obredi ob smrti od davnine do sedanjosti v zvezi z religijo, se tudi menjajo, kakor se izpreminjajo vere in se razlikujejo pri raznih verskih in narodnih skupinah, a čustva pijetete in stremjenja, izkazovati z negovanjem grobov pokojnikom ljubezen, spoštovanje in zvestobo, so pa v bistvu ostala od starine enaka. Popotnika vodijo misli pod piramidami, na Apjiški cesti ali v katakombah v isto smer premišljevanja kakor na skromnem vaškem pokopališču. Razumljivo je tudi, da je človek umrle skušal imeti zbrane in je kmalu nastalo pokopališče, ki je bilo

Nagrobnik z bršlanom in Veitchovo divjo trto.

Po mestih pa vidimo namesto veličastnih gajev samote in resnobe večinoma le velika kamnoseška skladišča. Spomeniki najrazličnejše velikosti in oblik med tujimi in cipresami, ki so brez načrta raztresene po velikem, ravnem prostoru, delujejo skrajno nemirno, torej ravno nasprotno kakor zahteva namen kraja. Uprave naših nekropol naj bi kolikor mogoče uplivalo na svoice mrtvih, da bi med nizke križce ne postavljali bahatih piramid. So-

Pogled na »najmodernejši« del pokopališča pri Sv. Križu v Ljubljani.

rodniki naj pomislijo, da bi tako veliki kamni izpolnjevali na manjših trgih popolnoma namen spomenikov, ki jih naroda postavlja zaslužnim možem. Kričavo trkanje na polno možno naj bi prenehalo vsaj pred dostojanstvom smrti. Ker se pa tej razvadi bahaškega tekmovalstva ni mogoče izogniti, naj bi take velike postavili ali pod arkade. S tem bi bilo ustrezno lastnikom spomenikov in vsaj, kar se tiče celotne like groblja, tudi estetiki. Čim enotavnejše in čim bolj so zaključene linije pokopališč, tem mirnejši in svečnejši je vtis.

Ljubljanski Sv. Križ je v resnici vzor, akoršna bi pokopališča ne smela biti. Le bi ob zidu in ob glavnih potih naredili visoka drevesa, bi bila pusta ravna razdeljena na več manjših parcel in človeku bi več ne jemalo v da migljaje tisočeri svetlih kamnov in temnih tuč. Dosežen bi bil vtis velikih zaritih prostorov s silnimi proti nebu se vigoječimi stebri, če bi nasadili na pokopališču drevoreda jagnjedov. Tuje in iprese ne spadajo na naša pokopališča. Naši dragi naj počivajo v senci tmačih dreves, pod brezami in lipami, pod žalujkami in javorji, ker jih rani »zemlja domača«, ki je rodila in kdaj pokriva trupla pokojnih. Pritiikaje tuje in pod našim nebom zmrzujoče iprese se niti po obliki niti po temni arvi ne morejo meriti z veličastnim dostojanstvom smrekovega drevoreda. Malo groblje vojnih žrtev je kljub svojih ozkih meja in še nedoraščeni smrek častitljivejši kakor vse ostalo na nemirne in neskladne posameznosti raztrgano pokopališče. Predočite si samo, če bi bile od glavnega vhoda ob glavni poti do zidu na drugem kraju asajene visoke, temne smreke, kako i na drugem koncu deloval monumntalen spomenik naših največjih mož. Stisnjen, izgubljen in brez učinka je rekov grob. Postavite ga v hram, ki i njegove stene tvorile do modre kupole neba segajoče vedno zelene smreke. Ze majhna trojna piramida Cankarja, Ketteja in Murna je učinkovitej-

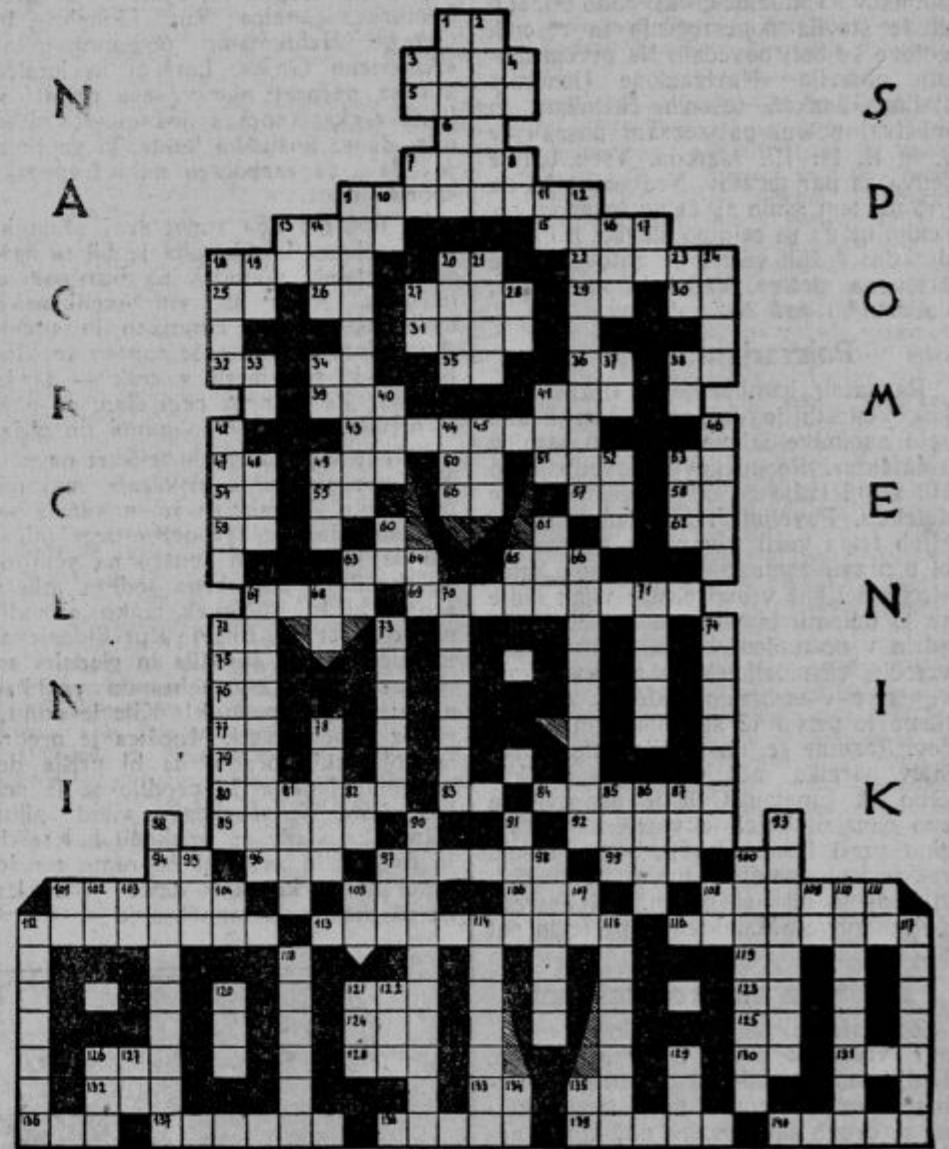
grobu ni treba več renesančnih stebrov iz kar rškega marmorja, zakaj pred njegovimi bronastimi vrati se bo vsakdo zamislil, kdaj se odpro in kam vodijo, pred večino drugih »lepih« nagrobnikov bodo pa mimoidoči glasno računali, koliko so veljali. S tako uspešni umetninami bodo naši arhitekti in kiparji potegnili občinstvo za seboj, da ne bo več naročalo neokusnih in dragih nestvorov in kamnoseki bodo radi sledili dobrih vzorom. Potem tudi ne bomo mogli več objaviti slike, ki nam čanes priča, da bo ljubljanski »mirodvor« po zaslugi le za dohodke vnete

Lojze Dolinar: Mramorna soha na grobnici Praprotnikove rodbine.

pokopališke uprave kmalu bolj podobni kavarniškem vrtu boljšega pokopališča kakor zavetišču miru. Na teh belih igračkastih klopčah, ki morajo biti po večini s težkimi verigami priklenjene na tla, manjkajo le še damice v kopalnih kostumih in s cigaretami, jazzbandom in s sladoledom drveči natarkarji. Grobov na tem prostoru sploh ni več, ker so se morali ogniti malim

rondelicam in medaljonom, posajenimi z rastlinskimi preprogami v belih betonskih robovih. Na to resnobo kraja žalečo orgijo kičaste osladno ti pa zre Kristov obraz iz najlepšega naravnega venca, ki ga mu spletata temni bršlan in v vseh odenkih rdeče barve goreča Veitchova divja trta, kakor naj se ovija spomina na pokojne plamen lju-bezni iz src zaostalih.

Pomen besed.

Vodoravno: 1. Gospodje (okrajšava), 3. geogr. pojem, 5. konec v očenašu, 6. vas pri Ljubljani, 7. ograja, 9. nevarna bolezen, 13. državna last, 15. znano staro mesto v Mahi Aziji, 18. posoda, 20. osebni zaimek, 22. jarek, 25. veznik, 26. pogojni veznik, 27. važen faktor pri določevanju mineralov, 29. glas domaćega živali, 30. predlog, 31. ploščinska mera (stara), 32. osebni zaimek, 34. grška črka, 35. Prešernov veznik, 36. veznik, 38. osebni zaimek, 39. število, 41. grška črka, 43. vzgolevališče, 47. enota elektr. upora, 49. krajevni prislov, 50. osebni zaimek, 51. grški otok, 53. veznik, 54. oziralni zaimek, 55. egiptovsko božanstvo, 56. igralna karta, 57. predlog, 58. reka v Rusiji, 59. zlato (franc.), 62. kazalni zaimek, 63. krajevni prislov, 65. svetopisemska oseba, 67. (nevarno) orožje Indijancev, 69. gorska skupina v Aziji, 72. zlato (franc.), 73. egiptovsko božanstvo, 76. predlog, 77. nikalnica, 79. ol, 80. instrument, 83. igralna karta, 84. prebivalec Asirije, 89. del voza (množina), 92. rastlina, 94. osebni zaimek, 96. glas, 97. prometno sredstvo, 99. žensko krstno ime, 100. oziralni zaimek, 101. pesniška oblika, 105. als, 106. železov oksid, 108. ladja puščave, 112 stavba, ki jo le dal zgraditi kralj Minos, 113. del matematike, 116. pokrajina v Rusiji, 119. Prešernova vprašalnica, 121. mesto v Palestini, 123. beseda, ki lo Primorci radi rabijo, 124. vir življenja, 125. medmet, 126. hrvatski velikaš, 128. število, 130. spolnik (franc.), 131. del glave, 132. del voza, 133. osebni zaimek, 135. nikalnica, 136. žuželka, 137. suha zemlja, 138. pokrajina v Jugoslaviji, 139. harmonična skupina tonov, 140. gora pri Beogradu.

Navpično: 1. Zadnje bivališče človeka, 2. moško krstno ime, 3. gospa (okr.), 4. veznik (lat.), 7. okrajšava za plemeniti, 8. osebni zaimek, 9. pokrajina v Jugoslaviji, 10. ploskovna mera, 11. pomožni glagol, 12. država v Aziji, 13. število, 14. beseda (srb.-hrv.), 16. jezero v Kanadi (fonet.), 17. predlog, 18. del drevesa, 19. osebni zaimek, 20. žensko krstno ime, 21. svetopisemska oseba, 23. predlog, 24. važna luka v Arabiji, 27. grška črka, 28. Prešernova vprašalnica, 33. vas pri Ljubljani, 34. kvartaški izraz, 37. nikalnica, 38. medmet, 40. žensko krstno ime, 41. nenavdna smrt, 42. zadnja pot vsakogar, 44. prva žena, 45. zver, 46. nabiralec gob, 48. pokol, 49. kožna tvorba rastlin, 52. težko ozdravljiva bolezen, 53. dolina v Julijskih Alpah, 60. medmet, 61. orožje primitivnih narodov, 63. kazalni zaimek, 64. Prešernov veznik, 65. pritrđitnica, 66. ne-

znana stvar, 67. država v Južni Ameriki, 68. veznik, 70. del sveta, 71. javen prostor, 72. reka v Južni Ameriki, 73. glavno mesto evropske države, 74. ženska, ki upravlja kolovrat, 78. užitek, 81. pojem (geometričen), 82. egiptovsko božanstvo, 85. jeza (latinsko), 86. boleče mesto, 87. prva žena, 88. prebivalec Amerike, 90. del sveta, 91. luka (franc.), 93. pogorje v Aziji, 95. vprašalnica (srbhrv.), 97. vprašalnica, 98. čigavostni pridevnik, 100. prežgan sladkor (slasčica), 101. predlog, 102. predlog, 103. osebni zaimek, 104. veznik (latinski), 105. ploskovna mera, 107. Prešernov veznik, 108. k. k., 109. medmet, 110. mesto na Portugalskem, 111. latinski veznik, 112. otok v Jadransku, 114. lepo vedenje (pravila), 115. prebivalec sosednje države, 117. polotok v Afriki, 118. posledica erupcije, 120. rudnik za baker v Šriliji, 121. uradni spis, 122. oziralni zaimek, 126. kača, 127. medmet, 129. zabavišče nočno, 134. latinski veznik, 135. predlog.

Rešitev križanke »Sfinge«

Po vstvi v vodoravnem redu: Banat, Benares, a, Ada, ad, tam, Riva, Kum, Azov, r, omet, jem, nu, Baku, Abukir, t, om, Jak, k, Formosa, Bahía, anti, a, l, Zora, r, ro, tar, ko, pst, Smirna, Ulm, Livorno, Ra, a, s, l, j, a, od, ar, in, re, j, u, puk, ak, Avar, i, e, b, o, i, se, pet, e, on, k, l, e, t, r, lka, enota, oder, Dublin, Naum, st, Slavonija, Turčija, Valencia.

so najboljše, najtrajnejše in zato najcenejše.

Iz življenja in sveta

Novo podrobnosti o „Mafaldi“

Epidemične bolezni med rešenimi pasażirji. — Število žrtev še vedno ni «dognano», a je ogromno! — «Mafalda» je imela že od Barcelone dalje defekte pri strojih. — Angleške zavarovalne družbe se branijo izplačati zavarovalnino.
Primer pristnega sicilijanskega piratstva

Prvi tuji parniki z rešenimi ponesrečenci »Mafalde« so pasażirje že izkrcali v južnoameriških lukah. V Bahiji je koncem prošlega tedna pristal nizozemski parobrod »Alhema« (in ne nemška »Atena«, kakor so pomotoma javljale prve vesti) ter je spravil rešence na suho. Kapetan nizozemske ladje se je opravičeval, da ni mogel rešenih ljudi preskrbeti s primerno hrano, ker ni bil pripravljen za tak slučaj. Mnogo potnikov je na ladji zbolelo, bodisi ker so se prehladili in premrazili, bodisi vsled preostanega strahu. Šestdeset rešencev so morali takoj oddati v bolnišnico. Ostali pa, ki ne kažejo znakov bolezni, ostanejo v karanteni, da se ugotovi, ali niso inficirani. Med ponesrečenci razsaja posebno tifus.

Potniki še vedno pripovedujejo strašne stvari o borbi s pošastmi v morskih valovih. Prizori so bili grozni in se ne dajo opisati. Morski psi so trgali materam otroke iz naročja. Voda je bila krvavordeča od človeške krvi.

Seznami rešenih.

Izšli so tudi že prvi seznami rešenih potnikov »Mafalde«, ki bodo zmedo glede števila ponesrečenih in rešenih gotovo še bolj povečali. Na prvem mestu objavlja »Navigazione Generale Italiana« izkaz rešenih častnikov in moštva, potem pa seznam pasażirjev I. in II. ter III. razreda. Vseh teh je jedva za par tucatov. Nedvomno je, da gre pri tem samo za delne sezname rešenih, ne pa za celotno število. Po vseh dosedaj došlih vesteh je gotovo, da je žrtev na stotine. Vzdržuje se trditve, da manjka nad 300 potnikov.

Pokvarjeni stroji.

Ravnatelj hamburškega »Hagenbeka« Vollrath je dal ameriškemu listom zelo zanimive izjave o stanju strojev »Mafalde«. Po njegovih navedah so bili stroji ladje že od Barcelone dalje defektni. Poveljuječi kapetan ladje je kljub temu vozil z največjo brzino, da bi popravil zamudo. Pravi vzrok katastrofe tiči baš v mašineriji: vijak ladje se je odlomil in voda je z veliko silo vdrla v notranjost broda. Tam je povzročila eksplozijo, ki je zahtevala prve žrtve v strojnem oddelku: ob življenje je prišlo 12 strojnikov in kurjačev. Razume se, da je bilo delo za rešitev parnika radi tega zelo oteženo. A kapetan Gull je napravil še eno napako. Velel je voziti z vso brzino proti bregu. Ladja se je kmalu razkrala in pogin stoterih človeških življenj je bil neizogiben. Od nesreče do potopitve »Mafalde« je preteklo pet ur.

Težave z zavarovalnicami.

Z »Mafaldo« se je potopilo blago, čigar vrednost sega v težke milijone. Ladja sama je bila zavarovana pri italijanskem podjetju, ki pa je imelo sklenjeno drugo zavarovalno pogodbo z neko veliko angleško banko. Ta zavarovalnica bo delala Italijanom hude preglavice. Izjavlja namreč, da ne bo izplačala zavarovalnine preden se ne uveri, kakšno je bilo dejansko stanje »Mafalde«. Vse kaže, da utegne italijanska paroplovna družba to pravdo izgubiti, ker je zakrivila katastrofo po lastni neprevidnosti. Angleži bodo uvedli natančno preiskavo in so že sestavili komisijo, ki bo zbrala ves tozadeven material.

Zelo čudno je tudi obnašanje rešenih častnikov »Mafalde« in moštva. Noben ne da izjave, da je bila posadka »hrabra«, kakor bi radi svetu sugerirali italijanski listi. Posadka se čuti krivo, ker ni obvestila nikogar o resnosti položaja, ko je ladjo zadela težka nesreča. »Mafalda« ni bila več kos dol-

gim vožnjam in je bila tudi nezadostno opremljena.

Kaj pravi trgovec iz Južne Amerike.

Med rešenimi pasażirji se nahaja tudi trgovec Renada. Takoj ko je stopil na suho, se je podal na italijansko poslanstvo ter je izjavil sledeče: »Ko je nastala katastrofa, so mornarji vdrli v oddelek za prtijago ter so začeli pleniti. Vtomill so tudi v zalogo vina na ladji ter so se upijani. Colni, v katere so spuščali potnike, so bili tako prenapolnjeni, da so se povračali. Panika je bila strašna, o ređu pa ne duha ne sluha. »Mafalda« je imela tako malo rešilnih čolnov, da bi se celo v najstrumnejšem ređu brez tuje pomoči moglo rešiti kvečjemu 500 ljudi.«

Naš si čitatelji napravijo sodbo o dogodku na podlagi izjave tega očitdiva.

Rut Elderjeva v Parizu

Pariz, koncem oktobra.

Končno! Tako so vzkliknili Francozi, ko sta stopila na njihova tla preskomarska letalca Rut Elderjeva in George Haldemann, pogumni pilot »American Girla«. Letalka in letalec sta se najprej nameravala peljati v Pariz z ekspresom, a pozneje sta sklenila, da se poslužita letala, ki ga jima je dal na razpolago neki francoski sportni pilot.

Le Bourget ima zopet svoj praznik. Po sprejemu Lindbergha je bil to največji letalski dogodek na francoskem ozemlju. Kdor je videl velikansko množico, številno ameriško in angleško kolonijo, na tisoče robocev in klubov, ki so vihтели v zrak — ta je spoznal, da Francoz cenijo elan, pa najsi privede moža samo napol do cilja.

Bilo je v petek okoli tritret na pet. Na obzorju se je prikazala najprej črna pika. Večala se je in večala — naposled je zrasla v ogromnega ptiča. Ko se je aeroplan spustil na zemljo, je skočila s pilotskega sedeža mlada žena, ki bi ji človek težko prisodil nad dvajset let. Bila je Rut Elderjeva. Elastično se je sprožila in gledalci so jo pozdravili z urnebesnim vzklikanjem: »Hip, hip, hura!« Klic je odmeval iz tisočih grl. Množica je predrla policijski kordon, da bi prišla do pogumne letalke. In zgodilo se je nekaj čisto francoskega: mlad pilot francoske vlade je priskočil k letalki, jo dvignil in zavihtel na rame ter jo nesel nekaj korakov daleč — dokler ga ni prestregla množica, ki se je tr-

gala, da bi mogla videti letalko od blizu.

Haldemann je izstopil pozneje. Medtem ko je bila videti Elderjeva sveža, so na Haldemannu še jasno zažrtani napori zadnjega časa. Njegov obraz je izmučen. Z nekoliko težko roko je prijel za pero in zabeležil svoje ime v knjigo letalcev na Le Bourgetu. Postavil je svoj podpis pod ime slavnega Lindbergha in Byrda, vtrčice imena Rut Elderjevo.

Elderjevo je medtem sprejela damski odbor ameriške in angleške kolonije. Prinesli so ji cele butare rož. Letalka se je zahvaljevala na vse strani ter se je odpeljala v Aeroklub. kjer se je vršil oficijelen sprejem. Udeležil se ga je kajpada i Haldemann.

Pojedina v Aeroklubu je bila zelo prisrčna. Elderjevo je tamkaj pozdravila deklica, opeta s snijim trakom, na katerem je bilo izvezeno ime ameriškega letala. Elderjeva se je zahvalila za sprejem s skromnimi, a prisrčnimi besedami. Potem je bil banket. Prišli so nanj zastopniki vseh narodov pariškega javnega življenja. Ministri niso manikali. Zdravice so hile izrečene na šest francoski in ameriški aviatiki in Rut Elderjeva je končno odšla v plesno dvorano z ministrom Rokanowskim. Državnik jo je nagovoril v imenu francoske vlade v an-

Spominska plošča,

ki je bila vzidana na rojstno hišo Marcelina Barthelota. Spodaj: Spominski govor Croiseta v »Collègu de France«.

«Maison de la Chimie»

Francoski prosvetni minister Herriot polaga temeljni kamen mednarodnemu »Domu kemije«, ki ga bodo v Parizu zgradili v spomin na Marcelina Barthelota. Na desni slike vojni minister Painlevé.

gleškem jeziku ter ji je izročil veliko kito cvetja.

Zanimanje za letalko in njene spremenilcevalca Haldemanna je splošno. Elderjeva ostane v Parizu predvidoma do 5. novembra.

Bratiano,

rumunski ministrski predsednik, ki bi rad za vsako ceno preprečil povratek princa Karla v domovino.

Princ Karel

ki se je vsled svojih ljubavnih avantur moral odreči rumunskemu prestolu, se zadnje čase živahno pripravlja na povratek v Rumunijo. (»Tidens Tegm«.)

Kje dožive ljudje najvišjo starost?

Prebivalec severnih pokrajin rad sanjari o južnih deželah, kjer je venomer gorko in kjer sonce ne štedi s svojimi žarki. Zdi se mu, da je na jugu zelo zdravo, zato pa doživijo ljudje izredno visoko starost. Toda take nazore so znanstvena raziskavanja gladko ovrgla.

Bolgarija, kjer je podnebje znatno ostrejšje nego v gorki Grčiji ima petkrat toliko stoletnih starcev kot Grčija. V Nemčiji je več starejših ljudi nego v toplejši Franciji; Švica, ki velja kot zdravstveno pribeževališče cele Evrope, ima komaj šest starcev in stark. ki so prekorčili sto let. Na Skandinavskem je takih ljudi bore malo, zato pa jih je v Španiji več kot 400. V Valenciji živi 136 leten starček, ki je poleg 10 let starejšega Kavkazca, o katerem je naš list nedavno poročal, najstarejši človek na svetu. V Španiji je kraj, ki slovi kot najzdravejši v Evropi. Imenuje se Cobena. V tej vasi ni že osemlet nihče umrl, tako da je grobokop najbrže čisto izstradan, če nima hvačnejšega opravka. V Franciji je na glasu kot najzdravejši kraj Aumone. Tu biva zbolj 50 prebivalcev; 20 jih je starih več kot 80 let. Na britanskem otoku je najzdravejši polotok Portland. Njegovi prebivalci so direktni potomci starih Fenčanov. Povprečna starost oseb, ki so v zadnjem času ondi umrle, je bila 81 let. Prebivalci teh krajev so tudi najvišji ljudje v Angliji. Na lrskem dožive ljudje višjo starost nego v Angliji.

Svetovni rekord solčnosti ima Denver v Koloradi, kjer imajo normalno komaj devet dni na leto, ko je nebo zastrito z oblaki — privilegij, ki ga bodo že kmalu zavidali Ljubljanci. Čeprav je letos sonce tudi njim izredno naklonjeno. Vrh obilnega solca ima Denver še suh planinski zrak in hladne noči, zato se po pravici šteje med najzdravejše kraje na zemlji. Vzorne klimatične razmere so tudi na nekaterih otokih Tihega oceana. Med njimi pa gre prvo mesto Pitcairnu, ki je ena najgosteje obljudenih pokrajin na svetu. V tem kraju sploh še ni bilo nikdar zaznamovano kako obolenje za rakom.

V splošnem velja pravilo, da so klimatično najzdravejši oni kraji, ki imajo zmerno podnebje, ne prevlažen in ne presuš zrak, suha tla in zdravo okolico. Ekstremna podnebja so vedno škodljiva. Ondi se ljudje najhitreje postarajo.

Razpoloženje človeka

v topli, lini su-nji, je gotovo boljše od onega ki ti-i v slab Polaga, te važnost na fino bago in tin modeni kroj, ter se-eda na nizko ceno. Vse to Vam nudi samo trdka

DRAGO SCHWAB. Ljubljana.

Charles Curtis,

službeni kandidat republikancev za predsednika Zedinjenih držav.

Damam in gospodom

nudi vsakovrstno

kožuovino, trikot perilo za gospode, fine volnene nogavice, gamaše, ter fine usnjene podložene roka-ice, vse v elini izberi modna trgovina

T. EGER. Ljubljana
Sv. Petra cesta 2.

Ni več slabo obritih tilnikov

Taky uniči dlačice Britva to ne more

Naše največje umetnice: gospe Huguette Duflos, Spinelly, Raquel Meller, Rahna, Napierkowska itd. se čudijo, da se v modi kratkih las uporabljajo še britve, ki pušajo črne točkice in povzročajo, da dlake rastejo še lažje in hitreje ali središča za uničevanje dlak, ki so komplicirana in ne diše ugodno. S »Takyjem« pravijo one, uničijo v 5 minutah vse dlake in mozolje. Ta parfimirana krema, ki jo uporabljajo takšno, kakor pride iz tube uničuje dlake: One zatem jogolama rastejo in segnijo. Poleg tega Taky dela koto belo in mehko ter jo nič ne poškoduje. Kako dragoceno odkritje! — Taky (patent S. G. D. G.) parfimirano kremo uporabljate tako kakor prihaja iz tube, ter jo dobite v vsaki boljši drogeriji in parfumeriji.

Zastopstvo in glavni depot za Jugoslavijo: HENRY H. NEUMANN, ZAGREB Boškovičeva ulica 42.

Strmški:

Vseh mrtvih dan

Dan Vernih duš na mestnem pokopališču. Pevci so bili pravkar odpeli »Blagore«, kmalu nato pa je odjeknil zadnji akord žalostinke, ki jo je zatrobila godba. — Nizko na obzorju je mežikalo blede sonce skozi raztrgane rdeče oblake; po okrašenih grobovih in vitkih cipresah pa je poigraval lahen veter. Tam pa tam je ugasnila svečka, na bližnji gomili se je vnela črna koprena, obešena čez nagrobni kamen. Močno je dišalo po gorečih in dogorelih svečah, venečih krizantemah in dalijah in dim gorečeh koprene je jedko udarjal v nos.

Množica se je valila s pokopališča. Prirnil sem se do izhoda, kjer je bil vrvež največji. Izvoščiki, avtomobili, kolosariji, otroški vozički tukaj, tam zadržaj pa kostanjariji, slaščičarji, svečarji, cvetličarji in podobna društva, ki je vplila in hvalila svojo robo. Kakor na sejmu.

V tej gneči sem ga zagledal. Z vidnim zanimanjem je opazoval neobičajni vrvež, gladec se po dolgih, nazaj počasnih, deloma že osivelih laseh. Pokri-vala že od nekdanj ni nosil in po tej njegovi posebnosti sem ga spoznal.

»Si ali nisi, Matic!« sem ga ogovoril. Začuden se je ozrl, kakor bi mu bilo nevšečno, da ga kdorkoli moti v premišljevanju. Tudi je namreč navadno sam, bodisi po gorah, ki jih je imenoval krtine, bodisi po polju in travnikih, vsak dan in ob vsakem vremenu po dvajset kilometrov. Ni pil in ne pušil, tudi ne junačil ali veseljačil. —

»Prepleto, kaj pa ti tu drvariš?« mi je odzdravil. »Koga objokuješ? Stari so ti pomrli tam, kjer sva onegave dni krave skupaj pasla, drugega nesmrtnika pa ne vem, da bi imel tukaj. Sicer jih tudi jaz nimam, toda navadil sem se, da poiščem vsako leto na ta dan kako pokopališče, tako za spomin. Domov ne grem. Neprilčno je; tudi ne maram, da bi ljudje zijala prodajali. Povsod je prah in pepel, spomini pa niso navezani na kraj. Lahko se razprostirajo v prošlost, pretresajo sedanjost in ugibajo prihodnost. Semkaj me pa ne bo več, med take sejmarje. Če ti je prav, pojdiva napol, tamle skozi gozd, ob sonraku sva lahko v mestu.«

Prišla sva v gozd. Orumenelo listje nama je šumelo pod nogami, vrhovi nekaterih dreves so že kazali prozorne lise, na drugih se je listje barvalo v zeleno-rumene, rjavordeče in celo živordeče odtenke. Zapihal je severozahod-

nik, list za listom se je utrgal, se ustavljal od veje do veje, kakor bi se branil pasti na tla, postana že s tisočetimi bratci. Padel je, ker je zapisano, da mora pasti, ko pride čas. —

»O prošlosti sva govorila in o spominih.« je nadaljeval Matic »Anatol Kamenski pravi, da preteklosti ni, ker je v resnici ni več, bodočnosti da ni, ker se še ni začela, a sedanjost da je — fikcija, neskončno majhna cev, po kateri se pretaka bodočnost v preteklost. Kaj daje človeku zavest, da je živ? Samo spomin na prošlost. In smrt? Izguba spomina je na minuloost. Kakor ljudje brez strahu pozabijo cele strani strahotnih romanov, kemične formule, tuje jezike, slučajno opažene obraze in se izgube spomina ne boje, tako se tudi smrti ne bi smeli bati. Zakaj smrt je stanje, v katerem je človek mahoma vse pozabil. — In spomin? Jaz n, pr se trenutno ne spominjam, kaj sem sinoči večerjal, vem pa natanko, kaj sem pil in jedel o birmi, tedaj malone pred pol stoletja. Če te vprašam, kaj si bil pred tednom dni ob tej in tej uri, reci-mo, da ne veš; če te pa spominim mature, se boš najprej spomnil tistih švabskih iblahtarjev, kako si jih naklestil 'am nekje za vodo in kako so te za-kot panslavista pripravili. Da ne govoriš

rad o tej aferi, ki ti še danes škodi? Dobro, tudi jaz ne bom. Toda vihrav si bil vedno, pravijo, da si norčav še zdaj. Ampak, če misliš, da se norčuješ iz vsega sveta, se motiš. Zakaj svet je velik, ti si pa eden. Za pravico, resnico, domovino? Beži no! Ti obračaš, svet obrne. Tudi tebe bodo obrnili, pa tako, da boš ležal na trebuhu, po hrbtu te bodo pa bili, prav vsi, še celo iblahtar-ji.« —

»Lepe in koristne so tvoje pridige, Matic, tudi o spominih si lepo govoril. Toda spomini so dvojni: grenki in veseli. Prvi sami pridejo, ob vsaki bridki uri se ti vsiljujejo, veseli in lepe spomine moraš klicati. Na primer današnji dan. Rad hodim na grobove, zlasti danes. Morda zato, da se privadam smrti. Tudi to je nekaj. A v mestu ni tega, kar bi hotel, da vidim in čutim. Tu vse šablonsko, na kmetih nekaj nežnega, rekel bi pobožnega, kar ostane človeku v spominu.

Nikoli ne bom pozabil tiste hoje z našega pokopališča domov. Vernih duš dan je bil. Otročaj sem bil še, pa me je rajnka mati vzela s seboj, da pomoliva na dedovem in babičinem grobu. Spletla sva bila iz smrekovih vejic neroden venec, ga preplela z bodičjem in ga okrasila s češarki. Obesil sem si ga

okoli vratu in hajdi! proti fari. Saj poznaj pot: po senoženih mimo Močila, skozi borovce pod Vejo in tja čez Veliki vrh. Dobro uru hoda. Ko sva bila odmolila, sva stopila še k ucu Gregorju, saj ga poznaš; še danes da rad za polič vina, čeprav mu gre že na devetdeset. Vračala sva se že o mraku. Ko sva bila na Velikem vrhu, se je bilo že docela stemnilo. V gozdu pod Vejo je nastala taka tema, da nisem videl koraka pred seboj. Krčevito sem se držal materinega kriča, ki je venomer šepetala: še za tiste verne dušice, ki naše pomoči potrebujejo. —

Črne jesenske megle so se vleklo, ko sva prišla do kake jase, prav ob vrhovih smrek in že skoraj golih bukev, tu pa tam je padel še vel listič z drevesa, ustavljač se ob vejah, ter rahlo legel na mokro zemljo. Veter je močnejše zapihal, veja se je odrgnila ob vejo in turbro je zaječalo v mrak: cigu — cigu! Spotaknil sem se ob kamen, da je odjeknilo po temi, v vrhu visoke hoje je nekaj zaprhutalo, zafotalo v zraku in zajakalo: piu — piu!

»Veš, mali, to je sova, ptica smrti. Pa nič se ne boj. Nocojšnja noč je kakor kresna ali božična. Vse stvarstvo oživi in tolaži verne duše v viciah, ki jih sicer ne vidimo, ampak čutimo v naši

Baržun

v krasnih barvah in najnovejših vzorcih
priporočila trdka

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Oglejte si naše izložbe. Oglejte si naše izložbe.

Ogromno premoženje je v kožah divjačine

če se jih proda pri PETER SEMKU krznarju v Ljubljani, Turjaški trg št. 1 ki plačuje najviše cene za vse vrste.

Iz Celja

Redni sestanek članov krajevnega organizacije SDS za Celje, mesto, ki se vrši vsako sredo zvečer, ta teden odpade zaradi praznika. Sestanek članov krajevnega organizacije SDS Celje-okolica se bo vršil v četrtak ob 20. v gostini Permozer v Gaberju. Zaradi občinskih volitev je sestanek važen in obvezen.

Kako se zbirajo podpisi za kandidato-
no listo, ve povedati najbolj g. V., ki je za neko radikalno-gospodarsko listo pobiral te podpise po tovarni. Delavcem je pravil, da naj se podpišejo na polji ako hočejo protestirati zaradi plačevanja nove šole, ker drugače se bo morala stavba plačati v 15. letih. Nekaj mu jih je nasledilo, od drugih pa je zvedel to, kar mu gre.

Mestno gledališče. V sredo, 2. novembra, zvečer se vprizori Raupachova Zalozna igra »Milinar in njegova hči« v režiji g. V. Bratine, ki igra tudi glavno vlogo mlinarja Černota. Igra se bo ponovila v nedeljo.

Veliki koncert »Kola« v Celju. V nedeljo, dne 6. novembra t. l., se bo vršil v veliki dvorani Celjskega doma pod okriljem Glasbene Maticice v Celju koncert zagrebškega »Kola«. Prvič bomo imeli Celjani priliko slišati zbor ki se je proslavil v Frankfurtu o priliki mednarodne muzikalne razstave Zbor obsega nad 100 pevk in pevcev. Sodelovali bodo člani ljubljanske in zagrebške opere g. Križaj, Betetto, Banovca, Benković in Klasič Zbor vodi g. Srečko Kumar, čigar zasluga je, da smo se Jugosloveni prvič pokazali pred internacionalnim forumom Evrope, kjer smo pokazali veliko moč naše muzikalne produkcije in reprodukcije ter dokazali, da imamo vse pogoje za dostojen položaj in kulturno življenje med ostalimi narodi Evrope. Tako obsežnega dela, kakor je dr. Širolin oratorij, v Celju še nismo čuli. Da bo omogočen poset tudi okolščanom, bo koncert v popoldanskih urah. Razprodaja vstopnic je v trgovini Goričar & Leskovek.

Osebnosti. Pred kratkim je privedilo Udruženje krojačev v Novem Sadu pri krojačevih tečaj, na katerem sta predavala g. Seilor, profesor iz Münchena (Deutsche Bekleidungsakademie) in g. Mihalković, profesor krojača iz Zagreba. Tečaja se je udeležil izmed slovenskih krojaških mojstrov edino g. Martin Kolar, krojač v Vojniki, ki je napravil končni izpit z dobrim uspehom. G. Kolar je dobil diplomu Akademije iz Münchena, s katero je imenovan za rodnega člana te oblačilne akademije.

Naznanilo.

Pojavili so se volkovi!
Ogrožajo cele vasi!
Pripravlja se velik pogon na te zveri!

Iz Tržiča

Pred otvoritvijo doma na Kovcah. Prelepi jesenski dnevi so zadnji nedeljo v oktobru privabili na lepo planino Kovce veliko množico turistov, ki so se nastanili v novem domu in uživali božje sonce kor martinški spomladi. O ureditvi in stavbi novega doma so bili vsi polni hvale. Čeprav še ni popolnoma opremljen. Ta teden se zvozi gori postelje in posteljni tina, urede se zaloge jectiv, takole okoli sveta Gregorja bo pa intima otvoritev. Na skupščini slovenskih planincev, ki se je vršila v nedeljo dopoldne v Ljubljani pod predsedstvom dr. Tomiška, so zbrani planinci z veliko navdušenostjo pozdravili poročilo predsednika planinskega doma na Kovcah z tovarnika Jelena in sklenili akcijo vsestransko podpreti Tako postanejo Kovce pravačito zimsko zbirališče vsega za planine navdušenega sveta, posebno še zato, ker se bo dosleglo, da se sobotni osebni vlaki in zadnji nedeljski proglaše za turisticke za ugodnostjo polovične vožnje. Sedaj je dom že oskrbovan in se dobe vsak čas topla in mrzla jedila. Dostop na Kovce je zelo lahek in jako mičen Ko bo dom redno oskrbovan, poskrbi uprava za zanesljive vodnike, ki bodo čakali pri večernih vlakih na turistice in jih vodili na Kovce. Če se odpelje iz Ljubljane ob 14.45, si ob 20 že v Domu na Kovcah, kjer se v udobnih sobicah odpočije in pripravili za vrh Košute, v nedeljo ob 21. si že zopet v Ljubljani. pokrepčan za ves teden Cene prenočitelj in prehrane so najzmernejše postelja stane komaj 15 Din, skupno prenočišče pa pet. Vse sobe, kakor tudi skupna prenočišča, se lahko kurijo.

Novo podjetje. V posloju nekdanje družbe »Tovusa« je pričela obratovati nova pridobitna zadruga »Koža«, ki bo izdelovala vse vrste usnja. Zadrugniki so odlični tržiški obrtniki in posestniki, ki s svojim imenom jamšijo za dober razvoj podjetja. Zadruga »Koža« se je komaj porodila, pa že mora prenašati napade vodilnih oseb drugega podjetja, ki se je ustanovilo in deluje izključno s plemenitim namenom pobijati brezposelnost in dati ubogim delavcem potrebnega zaslužka. Gospod župnik povdarja pri vsaki priliki ta plemeniti motiv usnjarske zadruge »Rumo«. Delavci so dobili namig s kolom, da so jim vrata za vedno zaprta, če pristopijo k novemu podjetju, ki je nastavilo boljše plače, kakor jih ima »Rumo«. Tako se ne da napraviti gospodarstvo, da se ne bi vmes vmešala politika. Novemu podjetju želimo najlepših uspehov.

Ogled za razširjenje dovodne ceste na kolodvor in prostora pred njim je razpisana za soboto, 5. novembra. Prostor pred kolodvorom mislita namreč velicudni strijca dr. K. Born in Peter Kozina razširiti in ograditi svoja podjetja V posest pride parcela št. 114/6 kat. obč. Bištrica, ki je deloma last železnice, deloma Petra Kozine Ravno na tem mestu je cesta tako ozka, da je nujno potrebna razširjenja. Obenem s kaldrinskima ureditvi jo se bo rešilo torej tudi to pereče vprašanje, ki bo, rešeno po obstoječih načrtih, dohod v mesto prav lepo okrasilo.

Adria čevlji

CELJE Narodni dom

Od danes so prišli iskat dela in zaslužka Alletni Ozija Ostfeld, 22letni Abraham Litman in 20letni Mojzes Weinreiter. Iskali so dela in bogsigavdi kaj še po svetu, dokler jih ni prilela v Celju policija. Ker so bili popolnoma brez vseh sredstev.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod • Ljubljana 31. oktobra 1927

Kraj	Cas	Barom	Temper	Ncl. vjag	Vet. brzina v metrib	Padavine	
						Vrsta	mm do 1 ure
Ljubljana		760	4,4	100	mirno	0	megla
Maribor		769,7	9,0	91	NW 6	0	0
Zagreb		769	4,0	98	mirno	0	megla
Beograd		769,5	8,0	99	mirno	0	megla
Sarajevo		770,0	5,0	82	mirno	0	0
Skoplje		769,7	8,0	95	m. 00	1	0
Dubrovnik		766,7	8,3	32	mirno	0	0
Split		765,4	15,0	57	N 4	0	0
Prha		766,3	2,0	—	mirno	0	megla

Solno vzhasja ob 6.36, zahaja ob 16.51. Luna vzhasja ob 12.22, zahaja ob 20.26. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 13,8 C, najnižja 3,5 C.

Dunajska vremenska napoved za turek: Sedanje vreme bo še trajalo. Tričaska vremenska napoved za turek: Lahni severozahodni vetrovi, nebo večinoma jasno. Temperatura od 10 do 20 stopinj. Morje mirno.

20% si pripravite

na isdatkih ako si nabavite moderne bluze pletenine, perilo, rokavice, nogavice, kravate, damske torbice, dežnike čopice itd. pri PETER STERK, nasl.

MILOŠ KARNIČNIKU

Ljubljana, Stari trg 18.

Rojaki!

V soboto, dne 12. novembra 1927. bo sedma obletnica žalostnega rapalskega dne. Tega dne je bila sklenjena pogodba, ki je odrgala od nas 600.000 naših bratov v Primorju.

Naša dolžnost je, da se v teh dneh spominjamo bratov in sester pod vladavo Italije, ki žive tam v težkem in brezpravnem stanju, da dvignemo svoj glas proti nekulturnim krivicam, ki jih trpijo ljudje našega rodu pod vladavo in pritiskom brezobzirnega in nekulturnega fašizma.

Pod vladavo italijanskega fašizma je izgubil naš narod vse svoje pravice. Naš jezik je izgnan iz šol, naš tisk se omejuje in uničuje z vsemi sredstvi. naši ljudje se preganjajo, italijanska vlada izdaja uradne odloke, s katerimi hoče na mah zatreči vsako sled naše kulture in našega jezika, vse kar si je naš človek tekom stoletij ustvaril z lastno močjo in pridnostjo.

Zaradi teh vnebovpijočih krivic moramo prav vsi odločno izjaviti, da svojih zaslužnih bratov ne moremo in ne smemo pozabiti in da nobena državna meja nima moči in pravice, da bi izbrisala kulturno, narodno, jezikovno in krvno sorodstvo.

Mi vsi smatramo, da krivice, ki jih oficijalna in neoficijalna Italija dela pripadnikom našega naroda v Primorju, niso le krivice, prizadete primorskim Hrvatim in Slovencem, ampak celokupnemu našemu narodu.

Zato naš narod mirno in dostojanstveno zahteva človeških pravic tudi za svoje neosvojbene brate in jih hoče s svojim neumornim in smotrenim delom tudi doseči.

Pokrajinski odbor Jugoslovenske Maticice v Ljubljani prosi vsa kulturna in narodna društva širom domovine, da se s predavanji spomnijo ob priliki rapalskega dne naših zaslužnih bratov in sester. Kot spominski dan je določena sobota, odnosno nedelja dne 12. ali 13. novembra 1927. Ta dan naj bodo po vsej Sloveniji, tudi v njenih najoddaljenejših gorskih krajih, spominski govori o zaslužnih bratih in sestrah. Jugoslovenska Matica prosi, da se ta dan priredi v celi Sloveniji narodna zbirka pod naslovom »dinarski dan«. Vsakdo, ki čuti narodno, naj daruje ta dan vsaj 1 Din za narodne obrambne namene.

Rojaki! To Vam sporoča ob sedmi obletnici rapalskega dne Jugoslovenska Matica s prošnjo, da z besedo in dejanjem podprete njeno delo.

Nova imenovanja učiteljev (ic) abiturjentov

in mariborski oblasti:

Svojimir Jamssek, bivši učiti-vojak na mešč. šoli v Ljutomeru; Viktorija Žmavc pri Sv. Anji v Slov. goricah; Marija Gorjanc pri Sv. Barbari, Jožefa Škuca pri Sv. Rupertu, Marija Inglic v Šoštanju, Marija Vozel v Marjoti Snežno, Alojzija Kermel pri Sv. Florijanu

in ljubljanski oblasti:

Vekoslav Rubeša na meščansko šolo v Kastav. Josip Zupančič v Dražgoščah, Engelman Vladimira v Sevnico, Zora Hauptman v Hrastniku, Josipina Žlebnik v St. Janz, Antonija Kobzean v Talčji vrh, Franciška Žitnik v Konjišču, Stenjanija Pogačnik v Gaberju, Kornelija Rooss v Senčur, Jančič Marija pri Sv Lenartu.

imenovanja veroučiteljev:

P. Ciprijan Napsar v Novo mesto; P. Bogdan Markelj na deško osnovno šolo Ljubljana VI, Alojzij Kost na meščansko šolo v Šoštanju.

Ukazova postavljena:

Z ukazom so postavljeni za učiteljico IV. deklinacije osnovne šole v Ljubljani Amalija Hartman II/2, Angela Soršak na Bledu II/2. Vojteh Hren v Smartnem na Pohorju, Iida Vodenik v Mariboru na IV deklinaciji osnovne šole (prideljena pisarni sreskega šolskega nadzornika.

Premeščeni so naslednji učitelji-lice:

V ljubljanski oblasti: Repič Ivana v Zalog. Žumer Pavla v Dobravu, Vodišek Josipina na Rakek na meščansko šolo, Kus Viljem v Sv. Lenart.

V mariborski oblasti: Tavzes Marija na meščansko šolo pri Sv Lenartu v Slov. goricah, Stanislava Mahuc na meščansko šolo pri Sv Lenartu v Slov goricah, Hermina Mihlar na meščansko šolo v Ormož, Marija Sustar v Cerneče, Karolina Klun na Tezno, Belina Alojz v Ožbalt, Ivan Lazar pri Sv. Lovrencu. — Ostavko na državno službo je podala Danica Logar-Lederhas.

Sprejemni učiteljev-Slovencev iz Italije v državno službo.

Albert Rožič na Jesenice, Gajo Milneršič v Srdoče, Milan Jerab v Vinico, Avgust Kravos v Vinico, Jakob Rože v Škrđjo Loko, Franjo Pivko v St. Ješt, Anton Maslu v Turje, Franc Lasič v Koroško Belo, Pelagijska Bekar Kampjut v Radence. — V kratkem bo imenovalo ministrstvo prosvete tudi ostale učitelje kontraktualce.

Otvoritev novih razredov, vzporednic in šol: Na osnovni šoli v Presarjih in pri Sv. Lenartu se bo otvoril 4. razred. Na Dobravi se dovoli vzporednica. Zaslišna šola v Konjšici se pretvori v stalno enorazrednico.

Sport

Današnje prvenstvene tekme.

Ilirija : Jadran, Primorje : Hermes.

V sestem in predzadnjem kolu nogometnih prvenstvenih tekem v Ljubljani se srečajo danes na igrišču Primorja ob 14. Ilirija in Jadran ter ob 15.35 Primorje in Hermes. Rezervi Primorja in Hermes nastopita ob 10. dopoldne.

Tekme med Ilirijo in Jadranom, še bolj pa med Hermesom in Primorjem, so bile pri nas doslej zelo popularne ter bodo gotovo tudi danes privabile na igrišče mnogo sportnega občinstva, čeprav gresta Ilirija in Primorje v boj kot izrazita favorita.

Concordia (Zagreb) : Ilirija 12:8 (4:4).

Concordia zmagala v fihstvu in osvaja prvenstvo države v hazeni. Slab sodnik.

Prvo državno prvenstveno tekmo v hazeni je zagrebška družina Concordija, prvaka ZHP, odločila v finishu v svojo korist. Družina je proti koncu razvila izreden start in silno brzino ter je deprimirano družino Ilirije spravila ob zmagi, ki je do polovice drugega polčasa vsela popolnoma v zraku. Družino je podrla po greška sodnika g. Munderja iz Zagreba pri 8. голу, kjer žoga še ni bila v mreži. Razen tega je g. Munder v II. polovici mnogo grešil glede foulou na škodo Ilirije.

Družina Concordije je hitra, vztrajna in rutinirana; v drugi polovici se je žal lotila preostre igre in tako zmanjšala ugoden vtis. Najboljšo moč ima družina v vratarici Gršetičevi, ki je v lepem slogu lovila najtežje žoge. Prav dobro ji je sekundirala v krilski vrsti Flikova, a ne manj tudi Tonkovičeva, ki je morala radi blezure za par minut zapustiti igrišče. Napad je v polju dober, pred golom pa nekoliko okleva. Najšibkejša je v družini branilka Claudius.

Ilirija je šla v boj z običajno sedmoročco: Jermol I, Šaplja, Zupančič, Tratnik, Bernik, Privšek, Jermol II. Boriti se je morala proti rutiniranemu nasprotniku in je tudi dokazala, da mu je enakovredna. V tehničnem in kombinatorskem oziru je posebno v prvem polčasu nadkriljevala Zagrebčanke. Napadalni trio ni delal posejke: presenetila je Jermolova II s svojimi streli. V obrambi je največji del opravila Tratnikova. Zupančičeva, doslej vedno jaka opora družine, je popolnoma zatajila; bila je najslabša na polju. Šapljeva ni dosegla običajne forme. Jermolova I v голу je bila dobra v I. a izredno šibka v II. polčasu.

Igra je tekla v prvi polovici v medsebojnih napadih. Značilno je, da sta si družini spriti izenačevali uspehe, tako da je do pavze ostala igra neodločena s 4:4. Ostrejši tempo, a isti sistem se je držal še dobrih 10 minut. Nato pa je družina Ilirije izgubila glavo in ostala za par golov zadaj, česar v zadnjih minutah kljub dobremu startu ni mogla več popraviti. Tempo je bil vso igro izredno oster. Gole so zabile za C.: Tonkovičeva, Bobinska in Znidarskičeva po 4, za Ilirijo pa Jermolova 4 in Privškova ter Bernikova po 2.

Sodnik g. Munder je bil dober pred pavzo, a pozneje je mnogo grešil glede foulou. Tudi drugi gol za C. je padel iz prestopa. Pri tej priliki moramo ožigostati tudi postopanje Saveza, ki je za vodstvo edine državne prvenstvene tekme delegiral člana udeležene poudarja in celo klub. Tekmo je gledalo do 300 ljudi.

Nadaljevanje prvenstva LNP

Težak dan Slovana.

Nedelja je prinesla pričakovane rezultate. Senzacijsko dneva sta tvorila dva neobičajna teška poraza Slovana, ki je moral spravi ti večja 26 golov, in sicer polovico prvo možno, polovico pa rezerva. Možstvo je pod težo odlično izvedenih napadnih akcij Primorja izgubilo glavo in odšlo pogajeno s polja. Ostali del programa so izpolnile prvenstvene tekme II. razreda, ki valed privlačnejših prireditelj na drugem igrišču niso vzbudile večjega zanimanja. P. enstvena tabela je dobila z večeršnjim debaklom Slovana zanimivejšo sliko. Primorje se je vsled bogate žetve golov (z eno tekmo več) tesno približalo Iliriji. Slovan pa je zdrknil na četrto mesto. V II. razredu vodi Reka, ki je absolvirala vse igre.

Primorje : Slovan 13:0 (4:0).

Poraz, ki ga Slovan morda še ni doživljal gre na račun vsega možstva. Častno izjemo sta tvorila Marchiotti in Volkar. Ostali igralci so pokazali malo znanja, a še manj volje. Najbednejšo vlogo je igral vratar Škofic, ki je izpustil serijo lahkih žog, druge pa lovil kot začetnik, tako da so bile vedno po večkrat nevarne. Preprečeni smo, da je bilo nedeljsko nerazpoloženje le prehodno, kar dokazuje med drugim tudi dejstvo, da je prvi gol padel šele v 26. minuti. Možstvo je zelo manjkalo Flača.

Primorje je predvedlo prvorazredno igro in je posebno v drugem polčasu igralo okshibicijsko. Akcija za akcijo, vsaka nevarna, vsaka premišljena, se je vršila proti vratom Slovana. V napadu sta bili najboljši del obe krili (Jug), dočim je imel trio v Buljevici manj vigranega tovariša. Njegovo mesto je gotovo med krilci, kjer pa zaenkrat možstvo nima defekta. Vsi trije, s Slamičem v sredini, so dominirali. Posebno Slamič je opravil mnogo; gotovo pa je pri tem tratil moči, s katerimi bi moral napram močnejšemu možstvu razpolagati bolj ekonomično. Obramba je svoj posel sprva opravila sigurno, pozneje pa ga skupno z vratarjem ni imela.

Igra je potekala v naraščajoči premoči Primorja, ki proti koncu sploh ni več odalaga žoge. Kot streli so se odlikovali Jug s 6, nato Čobohin in Uršič s 3 in Vindiš

Damske obleke

in bluze, volnene in iz barhent., kakor tudi za dekllice, ima v veliki izbiri in po najugodnejših cenah BELIHAR in VELEPIC, Mestni trg.

z enim golom. Koti 10:2 za P. Sodli je g. Deržaj. Rezerva Primorja je pogazila rezervo Slovana s 13:1 (7:0).

V II. razredu je Svoboda odpravila Krakovo s 3:2 (1:0), Reka pa Panonijo s 7:0. Odlikoval se je napad Svobode in možstvo Reke.

Ostale nogometne tekme

Maribor: Maribor : Rapid 1:0 (1:0). Maribor je postal jesenski prvak Maribora. Med tekmo je prišlo do incidentov. Občinstvo je vdrlo na igrišče, vsled česar je bila tekma za 10 minut prekinjena. Sodli je energično in prav dobro g. Vodišek. Podrobno poročilo bomo objavili prihodnjič.

Jesenice: Ehinost : Bratstvo 2:0.

Zagreb: Concordia : Hašk 3:2 (1:0), Derby : Željezničar 0:0. V prvenstvu vodi Croatia.

Beograd: Sokol : Slavija 2:0; Jedinstvo : BUSK 3:0.

Sarajevo: Slavija : Sašk 1:0!

Subotica: Sub. Sport : SAK (Senta) 2:2; Sand : Vrbaški SP. K. 3:0.

Praga: Sparta : Rapid (Dunaj) 6:2 (3:2). Polovica finala za srednjeevropski pokal, kjer je Sparta pogazila Dunajčane. 22.000 gledalcev.

Dunaj: Hertha : Wacker 2:1 (0:0); Vienna : BAC 5:0 (3:0); Austria : Slovan 2:1 (2:0).

Budimpešta: Sabaria : FTC 3:1 (1:0)! Poraz madžarskega prvaka.

Bratlsava: Slavia : Bratislava 4:3 (2:1). Kodaň: Danska : Norveška 3:1 (0:1).

Din 159

snežni čevlji
damski brez krzna
VOIKA

nasproti Mestnemu domu

Lastna mehanična popraviljalnica snežnih čevljev, galoj in čevljev vseh znam: popravilni vsak par v teku pel ure.

GODBENI ODESEK SOKOLA I

20-LETNICA ORKESTRA
PROSLAVA 5. XI. 1927.
KONCERT — ZABAVA — PLES
KABARET — JECA
— PRI POGRNJENIH MIZAH —
ZACETEK OB 20. URL 10 DIN.

Javna zahvala.

Javno zahvalo izrekamo zdravljenci za kostožno tuberkulozo na Rakitni Društvo za narodno zdravje v Ljubljani in njegovi podružnici v Borovnici, da sta nam omogočili par mesecev se zdraviti v njihovem bolniškem paviljonu, kjer smo v tem času izredno pridobili na zdravju, nekateri pa smo celo že popolnoma ozdraveli. Posebna dolžnost nas veže pri tem, da se javno zahvalimo zdravniku g. dr. Živku Lapajnetu za vsa skrb, ki jo je posvetil našemu zdravljenju. — Zdravljenci sanatorija Rakitna.

C. Phillips Oppenheim:

Milijonar brez denarja

Točno ob desetih je stopil v vežo velikega kluba na Pallmallki in je tam govoril s Cockerillom, ki je stokaje od zadovoljstva poslušal njegovo poročilo. »Videti je, da se danes sami ne počutite dobro, Bliss,« je omenil prijazno. »Morate mi dovoliti, da vas vsaj nekoliko odškodujem za to kršitev vašega delopusta. Reciva, da je zahvalni dar za Tommyjevo ozdravljenje.«

Bliss je jecljaje odklonil zlatnik in se je z olajšanim srcem poskoval. Nekaj časa je taval po parku, nato si je doma privoščil skromno kosice in proti štirim se je odpravil v Hampstead, kjer je pozvonil pri vratih lične hišice.

Frances mu je sama odprla. »Nu?« je dejala z izrazom napetega pričakovanja. »Kaj ste našli?«

»Niti koščka popisane ali potiskanega papirja nisem videl, ki se ne bi bil nanašal na ptice; niti sledu ne o kakem drugem poslu ali zanimanju!«

Frances je razočarano mrdnila z obrazkom. »Čprav ne,« je rekla nato, »storili ste, kar vam je velela vest; namen posvečujo sredstva. A zdaj se napijeva čaja in pokramljava.«

Bliss je prebil dve kaj prijetni uri. Frances se je bila v sedanjem blagostanju zelo ugodno izpremenila. V čedno opremljeni sobi se mu je zdela dvakrat tako ljubka in vredna želja kakor nekaj v Mastersovi pisarni. Imela je mehak glas in obilo prirojenega humorja. Večkrat sta se oba zasmejala ob spominu na žalostne tedne, ko je Bliss zamenjal ponujal štedilnike.

Samo enkrat mu je ušla opazka, ki jo je spravila v vidno zadržano. »Vaša soba je pravi vrt,« je dejal, oziraje se na dve, tri velike vaze, polne svežih cvetlic.

Rdečica jo je obletela. »Gospod Masters mi pošilja te cvetke,« je povedala. »Časih bi mi bilo ljubše, da ne bi delal tega.«

»Ali je gospod Masters oženjen?«

»Vdovec je. Žena mu je zdavnaj umrla.«

»Koliko let mu je?«

»Petdeset jih bo kmalu. Katerikrat se mi vidi starejši, katerikrat mlajši, a vesel in poln zaupanja je zmerom. Zdaj ureja po vsem svetu komisijske zaloge svojih štedilnikov.«

»Ali bi se morda rad oženil z vami?«

Resnobno mu je pogledala v oči. Oba sta bila vstala, zakaj Bliss se je že odpravljal. »Mislim, da,« je priznala. »Kaj mi svetujete?«

»Moj svet ne bi mogel biti povsem nepristranski,« je odvrnil nekam hripavo in stisnil zobe. »Trebja je, da se sami odločite.«

Niti besedice nista več izpregovorila do trenutka, ko sta si v slovo podala roke; a vendar je čutil, da ga je razumela. »Ali hočete priti danes teden spet v vas?«

»Iz srca rad,« je odgovoril Bliss.

Odšel je po griču nizdoli, tja, kjer so milijoni luči velikega mesta žareli v nočno nebo. Novo, nepojmljivo radostno čustvo mu je polnilo prsi. Kako da se ni prej nikoli utegnil zamisliti? Zakaj so mu zvezde in luči in veter v minulosti tako malo pomenili? Zakaj se mu je zdelo življenje tako priskutno? Samemu sebi se je smejal, ki je bil krivo načrtan, naslikan s preveč surovimi barvami. Utipavši v žepu bakren novčič, je vesela zažvižgal, ko je splezal na streho omnibusa.

Drugo jutro se je zgodilo nekaj čudnega. Okoli enajstih je prišel

v pisarno na Kraljevi cesti gospod, v katerem je Bliss z začudenjem spoznal uglednega odvetnika. Tudi njegove črte so imele tisti posebni, bolesten izraz, ko je rekel, da želi govoriti s Cockerillom.

Bliss je nesel njegovo posetnico v sobo in Cockerill je stokaje prečital ime. Videti je bilo, da ni nič kaj vesel razgovora, ki se je obetal. »Pripeljite gospoda, Bliss,« je velel, kakor da je se vda v božjo voljo. »Veliko posla imam danes in mu morem žrtvovati le nekaj minut.«

A prišlec je bil že vstopil. Preden je Bliss odšel, je še opazil, da je bil način, kako sta se moža pozdravila, zelo napet. Zunaj je nekaj časa okleval. Nato je stisnil pesti in je nastavljal uho na vrata.

»Čprav mi je vselej drago, da vas vidim, ljubi Fenwick,« je izpregovoril Cockerill, »vendar moram reči, da je vaš današnji poset zelo neumesten. Tu sprejemam samo prijatelje ptičev in pa nekatere ljudi ki dajejo po vaši zaslugi, prijatelji, mojemu življenju zanimivejšo vsebino.«

Gost, ki mu e glas trepetal od razburjenja, je odgovoril šele po daljšem premošku. »Cockerill, prav zaradi teh ljudi sem prišel. Treba je, da napravite konec. Sedanji položaj se ne more nadaljevati. Edith Morrisonova, Harry Verner in lady Martinghoejeva so vsi trije nad menoj in se zaklinjajo, da sem bil njihov edini zaupnik. Bojim se, da mi ne slutite, za kaj gre v mojem primeru. Širijo se že govorice o drzno zasnovanem izsiljevanju, ki temelji na podatkih, izvirajočih iz pisarne znanega odvetnika. Že tri tedne nisimo dobili nobenega novega klijenta.«

Cockerill je potrkal s svinčnikom ob mizo. »Le počasi, dragi moj! Izsiljevanje je grda beseda, ki jo odločno zavračam. O izsiljevanju ni govora.«

»Kako da ne? Denarja morda ne zahtevate, zato pa kaj drugega, kar ima ceno v denarju; to je trpinčenje, nezmislno trpinčenje ljudi!«

Trstje za strope

naročate se pri domači tvornici

Jos. R. PUH. Ljubljana
Gradaška ul. 22, tel. 2513

katera edina izdeluje to blago iz najboljšega zdravega materiala, močno pleteno s pobakreno žico. Originalni zavijki s točno kvadraturto, o čemer se pri nakupu tega blaga vedno prepričajte!

Cene konkurenčne.

ELEKTRONKE BAR

dobite pri tvrdki

Radio aparati in potrebščine

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5

ORIENT

LAKI, TERPENTIN, STROJNO OLEJE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO OLEJE, COPICI, FIRNEZ, SOLSKE BARVE, LUMBE BARVE, TRISTNE OLEJNATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA

SOLETRGOVINA SCHNEIDER EVEROSKER

PRVOVRSTNI MATERIAL - NIZKE CENE!!

Milijoni so kupili te automobile, ker se je izkazalo, da so ravnotako zanesljivi in ekonomični, kakor lepi in udobni.

4267 avtomobilov dnevno!

To visoko število dosegla je produkcija Chevrolet avtomobilov, kar dokazuje, da so ti avtomobili zelo priljubljeni in da je povpraševanje za njimi širom celega sveta zelo veliko. Odkod ta priljubljenost?

Ker so kupci avtomobilov spoznali pravo vrednost Chevroleta. Chevrolet avtomobili so poceni, vključno temu, da so opremljeni z najmodernejšimi napravami in potrebščinami, ki jih drugače najdemo samo pri dragih avtomobilih. Chevrolet avtomobili imajo dobre, močne motorje z ventili v glavi motorja. Blatnik je izdelan iz enega samega, čvrstega komada. Sito za mazilno olje je prvovrstno z zračnim čistilcem. Zunanji izgled Chevrolet avtomobilov je zelo okusen in Duco-lak, s katerim so prepleškani, je ne samo prekrasen, ampak tudi zelo trajen.

Ravnotaki so tudi vspehi, ki so jih Chevrolet avtomobili dali v praksi. Z njimi se lahko prevozi najslabše ceste.

Izredno so ekonomični in skoro nikdar ne leže v reparaturi. Chevrolet avtomobili so zelo trpežni, ker so izdelani po iskušenih strokvnjakih in iz najboljšega materiala.

Vsled tega ve tudi vsak, kdor si nabavi Chevrolet avtomobil, da ima avtomobil, na katerega se v vsakom slučaju lahko zanese. On ve, da bo hitro in pravočasno dospel tja, kamor ga kliče dolžnost ali opravilo. On tudi ve, da mu Chevrolet avtomobil za ta denar, ki ga je izdal za njega nabavo, proužijo mnogo več, kakor pa bi mogel pričakovati od katerega-koli drugega avtomobila.

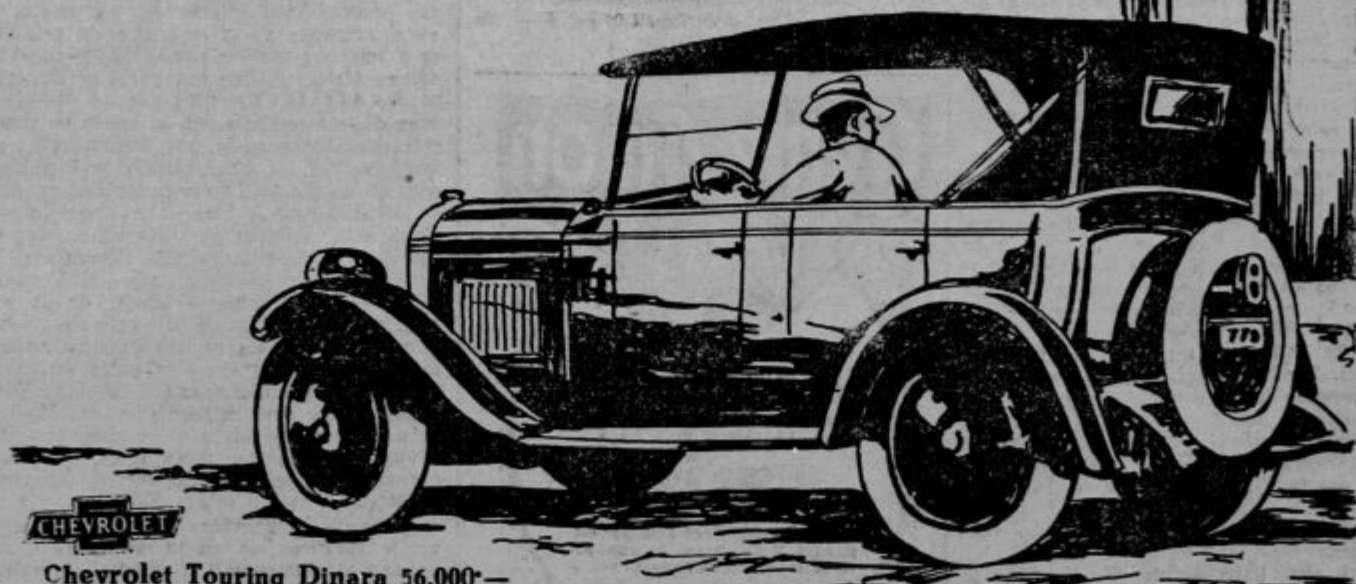
Zahtevajte od našega trgovca, da Vam razjasni naš novi sistem mesečnega odplačevanja. Videli bode, kako lahko in enostavno postanete lastnik Chevrolet avtomobila. Naš sistem odplačevanja Vam omogoča, da se v najkrajšem času pridružite onim milijonom ljudi ki že sedaj uživajo v udobnosti in varni vožnji lepih in zanesljivih avtomobilih.

ZASTOPNIKI V JUGOSLAVIJI:

- LJUBLJANA: V. & M. Barešič & Co., Dunajska cesta 12.
- BEOGRAD: Auto Omnisa, Kralja Aleksandra ulica 11-13.
- ZAGREB: V. & M. Barešič & Co., Kukovičeva ulica 30.
- SARAJEVO: Filijala Auto Omnisa, Aleksandrova ul. 68.
- NOVI SAD: Velauto, Kralja Aleksandra ulica 6.
- VELIKA KIKINDA: Bela Stelzer.

CHEVROLET

proizvod General Motors Corporation

Chevrolet Touring Dinara 56.000.-

Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov

V. & M. Barešič & Co.

ZAGREB, Kukovičeva ulica št. 30
telefon 2744

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 12
telefon 2292

TRETORN

Švedska svetovna znamka galoš in snežnih čevljev.

V veliki izbiri za dame, gospode in otroke, po zmerni ceni

Franja Snoj Ljubljana

Prešernova ul. 32 Prešernova ul. 32

HELSINGBORG THE TORN REGISTERED TRADE MARK

Pozor strojna pletilstva!
Pulover vestije (jopice) izdeluje na Achtschloss stroje po najnižih cenah

A. GROEGEG, Ormož

Brez dvoma nedosegljiv voz

»OAKLAND«, šestcilindrski avtomobil, je vedno nagrajen na razstavah širom sveta. Povsod je ponos njegovih lastnikov.

Tudi oni so ponosni na brezhibno delo njegovega močnega šestcilindrskega motorja ravnotako kot na krasno zunanost.

V. & M. BAREŠIČ & Co.
Ljubljana Zagreb,
Dunajska cesta 12. Kukovičeva ul. 30
Proizvod: GENERAL MOTORS.

Sukno - Dobl
Kamgarn
za moške obleke - Vdobe
izbira - Ugodna cena

R. Miklavc
PRI SKOPU
Ljubljana, Ljubljanska ul. 11

Elektrotehnično podjetje Karol Florjančič

v Ceju, Cankarjeva c. 2
(poleg davčnega urada)

Instalacije električnih naprav za luč in pogon, telefonov, zvočev rad aparatov Popava električnih torjev v vsakovrstnih električnih napravah V zalogi: lestenci, svetilke, ikalniki, motorji, števeci, žarnice itd in ves elektromaterial. - Točna posrežba! Nizke cene! Proračuni brezplačno!

Močne živce

moramo dines imeti, ako hočemo, da uspešno vsi naš posel. Intenzivni promet nova tehnična sredstva hujše prizadenejo slabo nošo telesno snago in uničijo naš duh. Potrošena telesna in duševna energija mora biti nadoknadena z odgovarjajočo hrano, ki nudi organski zmu vse hranive sestavine, ki so teesu potrebna.

Najpriladnija je za to hrana Ovomaltine, ki s velikim uspehom uporabljajo po vsi zemlji. Ovomaltine je konceptivna, naravna obrepčljiva hrana v kateri so v tamin!

OVOMALTINE

hrani in jači telo in živce!

Dobite jo v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesah za ceno od 100 gr Din 18.50, 250 gr Din 36.25 in 500 gr Din 63.25. Zahtevajte vzorce pozivajoči se na ta list.

Dr. A. WANDER & Co. Zagreb

Naročila in ure dopisa, ličote se malik oglašev, je podat na Oglasni oddelek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene običajno, vrata beseda 50 par. Najmanjši znesek 25. Priložbina za 50 par. Priložbina za 50 par. Priložbina za 50 par.

Mali oglasi

Ve pristojbina je upariti ličote se malik oglašev, je podat na Oglasni oddelek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Kam pa kam?

V gostilni
«Otok Vise»
 Ljubljana, Židovska steza 24
 Dobre domače hrane in jedne klasične. Se priporoča. A. Smid, Židovska ulica, 34206

Restav. Roža

Dobre domače hrane in jedne klasične. Se priporoča. A. Smid, Židovska ulica, 34206

Hotorna vozila

Auto
 Štirisedetna — prvovrstna znamka zelo malo rabljena, ugodno prodajam. Pismena vrnitve. Na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 33218

Motocikelj

samo priznane znamke in dobro opremljen, kupi Podbovčev, Šiška, Sv. Jerneja cesta 11. 34198

Obri

Vulkaniziram
 vse vrste avtomobilne ter galoše in snežne gumljeve čevlje. Popravilam škafar in motorje F. Kofar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Damske klubice

na primeren način, v najkrajšem času. Na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34205

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo trdnosti S. Trebar, Sv. Petra cesta št. 6. 34209

Cesalni salon

O. Fatick-Frankheim v Ljubljani izvaja in se priporoča. Damam na trgu kadrovanje in najprej iznajden aparat. 83

Pozor

Iženin in neveste!
Zimnice
 (matraze), posteljne mreže, belene postelje (stolice), otomane, divane in tapetirane izdelke tudi najceneje.

Rudolf Radovan

kapetnik
 Krekov trg št. 7 — poleg Meštroga doma

Službo dobi

Vajenca
 pridana in postojna sprejema za pekiško obrt Anton Ošt, Velenje, 34274

Strugar, pomočnika

na isto stroko tako pripravljeni in izgovornje Ivan Vasilič v Ormožu. 33916

Služkinjo

znanstveno, skrbno in zdravo, ki ima dobro kuharico, opraviš druga hišna dela, sprejema majhna trg. običaj. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34208

Konklijenta

sprejema tako ali nekaj precej odvetniška pisarna na detelj Samostojen oziroma daljšo prakso ima prednost. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 33640

Trg. vajenca

s primerno šolsko izobrazbo (atenci meščanske šole imajo prednost), sprejema tako in izgovornje Ivan Vasilič v Ormožu. 33916

Pletilja

dobro izurjena dobi tako službo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34173

Mizarskega pomočnika

sprejema Franc Golljar v Dravice 103 pri Ljubljani. 34191

Cevljarske pomočnike

sprejema Janko Koc, Ljubljana, Trškaška cesta, Stan in dom. 34176

Žensko

veščo kuharico in drugimi hišnimi opravili, skrbno, te- li družina brez otrok v mestu na Gorenjskem. — Ponudbe na naslov: K. Dimnik, poštno letišče Stratišče. 34184

Čedno služkinjo

sprejema na Dunajski cesti št. 31/l. 34145

Brivskega pomočnika

sprejema takoj M. Nešič, Vojnjackova 4 (prej Osta na gorenjsko tistino). 34285

Prodajalko

veščo v knjigarstvu, sprejemam tako za voje mesto v Sloveniji. Pismene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Knjigarstva». 34284

Strojevsko

za honorarno delo izjem. Ponudbe s navodno prakse, znanja letkov in s sliko na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Dopis št. 10». 34288

Boljša šivilja

gre vivat na dom Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 33922

Šivilja

za otroške obleke, se priporoča. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34200

Trgovci, pozor!

Zastopnik, bolj izobrazbeni, ki grede lahko v svoji občini obiskati posestnika, si lahko pridobijo dober zaslužek in ustvarijo novo eksistenco. Potreben kapital 5000 Din za predmete za razkazovanje. Ponudbe na področju «Jutra» v Mariboru pod «Izobrazbo». 33774

Potnike

znanstveno in pošteno zastopanje in agente sprejema proti dobri prevajali izvornika pijač. Ponudbe pod št. 34202

Muzikal, osebam

se tudi lepo zaslužek. Kavcije smotni imajo prednost. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Bodotnost št. 3». 34289

Potniki in akviziterji

smotni kavelje, se izlože za razne predmete. Deber zaslužek najceneje. — Ponudbe s navodno kavcije pod «Pebes št. 9» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 34228

Popravlja:

špeciální mehan pišarničkih strojev
 Ivan Legat, Maribor Vetrinjska ulica 30. Telef. int. 434. 338a

Službe išče

Strojevsko
 in stenografsko, veščo tudi drugih pisar. del, deli službe za tako ali kaseje. — Cenjene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34104

Uradnica

s triletno izobrazbo in notarsko prakso, perfektna strojevsko in stenografsko, išče službena namestitev. — Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Vestirnica». 33968

Absolvent

avtorizirane trg šola, s četrletno prakso v mešani trgovini, veščo tudi pisarničkih opravil in tehi službe. Cenjene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 33938

Prodajalka

dobro izurjena v špeciarni in manufakturji, tehi premeniti se želi v mesto. Nastopi lahko 15. novembra. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 33925

Vpokojencem

vijoli ofiser 43 let star, sprejema službo nadzorovalnega, zaupnega in pisarničkega znanja. — Proti smerni stalni plači. Po potrebi polovi tudi kavcije. Razen tega bi mogel na domači trdnosti in korepondenco v vseh svetovnih jezikih (franc., angl., ital. in nemščini). Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Penzionista». 33938

Mladenč

se želi izdati mesarico obrti pri večjem podjetju s krajevno izobrazbo. Naslov pove oglaševalnem oddelku «Jutra». 34165

Kot lovski čuvaj

tehi službo ali prevzemanje skanje gozda. Vešč sem tudi v sprejemanju lova. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34166

Fanta

v 16 letu, s devršenim II. razr. meščanske šole dam učenki v voje trgovino. — Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34141

Bivši orožniški podnarednik

samo, sprejema slovenskega, ustvarijo novo eksistenco. — Zeli primerno službe v pisarni ali skladišču, evant. gre tudi na delo. Cenjene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štev. 506». 34190

Brezplačno

pošten in agent sprejema proti dobri prevajali izvornika pijač. Ponudbe pod št. 34202

18-letni mladenč

pošten in agent sprejema proti dobri prevajali izvornika pijač. Ponudbe pod št. 34202

Kot sluga

ali kako boljše delo želim. Imam nekoliko kavcije. Naslov pošliti na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Tresen in pošten». 34149

Prodajalka

mešane stroke, dobra mlajša, zeli premeniti se želi v mesto. Nastopi lahko 15. novembra. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Marjiva 204». 34204

Do 12 tisoč Din

brezobročnega posojila z udnim tistemu, ki prekribo inteligentno s maturo primerno dobro službo. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štebe 12000». 34182

Dekle

pridno in pošteno, vajeno gostilni, s znanjem kuharice, zeli službo natakarice, evant. gre tudi v privatno službo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34218

Gdč. s trg. šolo

zeli službe v kavi pišarni. Gre na tudi kot blagajničarka. Ponudbe pod št. 34202

Trg. pomočnik

mešane stroke, mlad in ag. — zeli premeniti se želi v mesto. Nastopi lahko 15. novembra. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Marjiva 204». 34204

Akademičarka

posreduje v latinski in grški študijske Rauna 15 Din od ure. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štev. 12000». 34182

Italijansčino

posreduje v latinski in grški študijske Rauna 15 Din od ure. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štev. 12000». 34182

Dobro pletiljo

ki bi me prišla na dom v vrhi pletiti, sprejemam. Ponudbe na: Volk, Stari trg št. 9/II. 34188

Kmetosko dekle

evant. gre tudi v privatno službo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štebe 12000». 34182

Akademičarka

posreduje v latinski in grški študijske Rauna 15 Din od ure. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štev. 12000». 34182

Kmetosko dekle

evant. gre tudi v privatno službo. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Štebe 12000». 34182

Prodajalka

manufakturne stroke, poštena, s večletno prakso, tehi premeniti se želi v mesto. Nastopi lahko 15. novembra. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34184

Dekle

iz boljše kmetoske hiše, zeli službe. Cenjene ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod «Zanesljivo dekle». 34148

Kontoristinja

z večletno prakso — zeli službe. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34154

Bivši orožnik

zeli kjerkoli primerno službe za tako. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34235

Prodajalka

drava urastova, parketa odpadke od fage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom. Parna šaga v Seagatti v Ljubljani, za evant. kolodvorom. 86

Prave Lutzove peči

in email tablice ima v zalogi samo in. Mate Guselj, Ljubljana VII (Šiška), Jernejeva št. 5. 339

Premog, drva

Pogajnik, Bohoriševa št. 5 (Tabor). — Telefon 3059 34193

Perje

goste, račje, kokoške in purje prodajam močno in po najnižji ceni trdnika E. Vajda, Kacovec, Medija. Telefon 99 60, 3. 34108

Črna sukinja

dobro ohranjeno, poceni prodajam Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34005

Voščje kože

velike, strojne, za pred. posteljnice in hče su d i Zdravlj. Ljubljana, Florjanska ulica 9. 34068

Barako

dobro ohranjeno poceni prodajam Informacije daje «Levante». Kolodvor. 34022

Delilni stroj

za testo, v dobrem stanju tako napredaj za 2500 Din v Trobrihah, Rejce št. 11 34018

Stoj!

ala za delnike, posode za premo. peoni posteljnice, kaminsko opevate Zelenska Fr. Štupca, Ljubljana. Gospodarska 1. 33455

Kurja očesa!

1000 Din dobi tisti, ki dokazne, da Jol ne odstrani uspešno kurje oko tekmo 3 dni, kakor tudi trdnico kote 5.000 Din kom Jola v prometu. Zdravilo Jol se dobi v vsaki koloniji in Ljubljani, Studentova ul. št. 11/l. 33058

Elektromotor

1 HP. enakomerni tok, izvrtani, zelo malo rabljen kompozitni stroj in 5 m dolga dvojno lestev (novi) radi greelivne proste. Po. Pojasnila se dobe v trgovini pri «Solnce», Ljubljana, na Pogajarjev trg. 33736

Radio-Indukt

Sv. Petra cesta št. 84 prodaja najboljšo ugodno. 33998

Vinske sode

brastove, v najboljem stanju, od 300-3500 litrov, poceni pod Miro Peterlin, gostilničar v Kranju. 34060

200 sodov

brastovih od 100, 200, 300, 400, 500, 600 in 700 litrov, v popolnem dobrem stanju, za vino in kvass, prodajam po ugodni ceni. — Vprašati pri Br. Novakoviči, Ljubljana, Kolizej. 33877

Razprodaja

iz tega premoza revnejšim in vseh panogah gospodarskega. Ponudbe na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34151

Sadna drevesa

obedina in vrtna, po najnižji ceni. Najboljša je ledenica mediter. Naročila: Pred Kofarje 21/II. 34168

Recept

za krtanje timo, kupim. Ponudbe na glas. oddelku «Jutra» pod «Šedl. stroj». 34124

Kratek kožuh

iz 8 smokih najljepš. kot. v najboljem stanju — poceni prodajam Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 33978

In na katere sisteme pišete?

CONTINENTAL

kvalitetni in visoko oelazmožni stroj
 SAMOPRODAJA:
IVAN LEGAT, MARBOR
 VETRINJSKA ULICA 30 TEL. INT. 434

Mizarji

Vesane plošče (Speyerplatten) lepše in zabe dobavljajo najceneje trdnika Ig. Repše, Ljubljana, Tešarska ul. 3. 34288

Šivalni stroj

popravljen, popolnoma nov, po ugodni ceni napredaj. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34200

Perje - puh

nizke cene. E. Krajec, Pred Kofarje 20. 34187

Spalno opravo

novi, orebovo, prodajam za 4200 Din. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 33931

Dražba

prostovoljna, javna, dobro ohranjena pobitva se vrši 14. novembra ob 2. uri na Sv. Petra nasipi št. 50. 34133

Črna zimška sukinja

ugodno napredaj v Šiški, Polakova ulica 11. 34218

Razno

radi opustive obrata zelo poceni prodajam: Teichtorgater 54cm premera (polnojarjemnik), Esterregerter 90cm, vedoravno visoko fage (Pendelege), 2 fage za sabože s železnim posteljavom, vse v najboljem stanju. Skupna cena 70.000 Din franko avst.-jugosl. meja, neocarinjeno. Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34103

Pridelki

pridajo domačo in brinjavno tudi gostilna Maček, Cankarjevo nabrežje. 34222

Sadje

Jabolka namizna, aromatična (Raušhte vrste) kupim v gotovke množično. Ponudbe na področju «Jutra» v Mariboru pod «Jabolka». Navesti je mnoštvo, vrsto in ceno. 34134

Kupim

Salonsko garnituro dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe s opisom na oglaševalnem oddelku «Jutra» pod št. 34181

Sedlarski stroj

za krtanje timo, kupim. Ponudbe na glas. oddelku «Jutra» pod «Šedl. stroj». 34124

Hišo z gostilno

kupim v Ljubljani ali okolici. — Naslov v oglaševalnem oddelku «Jutra». 34236

Enodružinska vila

krasna, 5 sob, pralnica, klet, priključna elektrika, vodovod 800 m selenajnega in evant. vrta, ob tramvaju, v mirni okolici, tako napredaj in viseliv. Ugodna hipoteka. Takoj plačljivih 120.000 Din. — Posredovalci isk. vključeni. — Ponudbe pod: «Prilika B.» na oglaševalnem oddelku «Jutra». 33929

Tvrdba G. ČADEŽ

modna trgovina za gospode
Ljubljana, Mestni trg

naznanja, da otvori s 1. novembrom 1927 svojo

drugo trgovino

Stritarjeva ulica

(Filipov dvor)

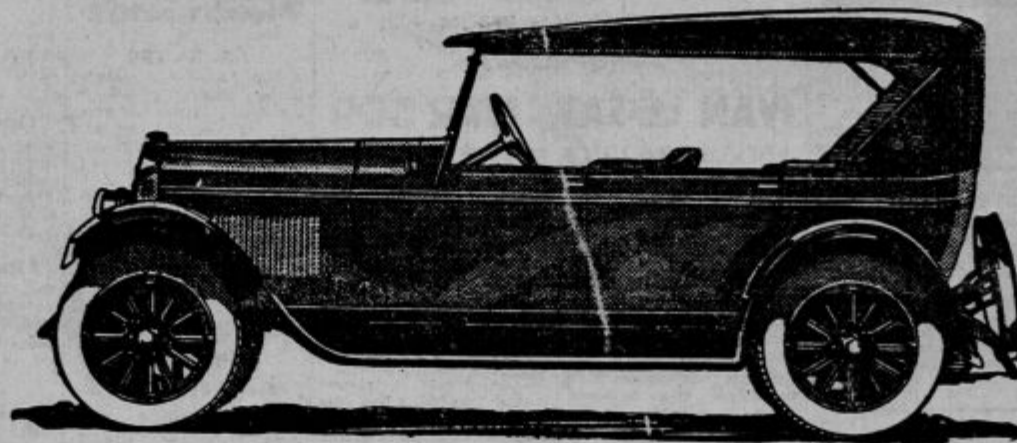
Velecenjene odjemalce prosim, da
ji ohranijo tudi v novi trgovini
dosedaj izkazano zaupanje
in naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

G. ČADEŽ.

OBVESTILO.

Dne 1. in 2. novembra t. l. bo v Ljubljani predstavnik ameriške tovarne
avtomobilov

RUGBY

Podjetja, katera imajo interes na zastopstvo teh avtomobilov naj izvolijo posetiti izmed zgoraj navedenih dni med 2. in 4. uro pop. v hotelu „Slon“ soba št. 6. ali naj najavijo da se jih poseti.

Cene novih modelov 1928.

Touring za 5 oseb, 4 cil. 18/30 HP	Din 54.000	Tovorna chassis, 4 cil. nosilnost 750 kg	D'n 44.000
Touring za 5 oseb, 6 cil. 18/40 HP	„ 67.000	Tovorna chassis, 4 cil. nosilnost 1500 kg	„ 55.000
Touring za 6 oseb, 6 cil. 18/40 HP	„ 85.000	Tovorna chassis, 6 cil. nosilnost 1500 kg	„ 67.000

Pogoji jako ugodni.

Generalni predstavniki za Jugoslavijo in Albanijo

Raše & Co. Dubrovnik.

Na mednarodnih tekmah dne 26. sept. t. l. je v Splitu med nekoliko zanimivimi znamkami in odličnimi vozači prevozil avtomobil Rugby s 4 cil. v gorato in vijugasto pot, dolgo 82 km, v 1 h 18' 32" in prispel brez defekta na cilj v 1 sek 1/2, po zmagovalcu. (Revija motor št. 18 od 30. sept. t. l.)

Tvornica perila

Išče v Ljubljani primerne obratne prostore v izmeri ca. 200 kvadratnih metrov za stroje in ca. 100 kvad. metrov za skladišča in pisarne. Topogledne ponudbe pod Tvornica perila na oglašni oddelci „Jutra“ v Ljubljani

Oglas.

Gozdni urad K. Auersperga v Soteski odda za posek v zimi 1927/28 v revirju Brezova reber odd. 2 ca 2000 plm³ bukovega uporabnega lesa in 2000 pr³ bukovihi drv, v odd. 27 ca 1000 plm³ hrastovega uporabnega lesa, ca 1000 pr³ hrastovih drv, ca 750 plm³ bukovega uporabnega lesa in ca 750 pr³ bukovihi drv, na panju potom ofertalne licitacije.

Cenjene ponudbe, ločeno po oddelkih in sortimentih, je vložiti do 20. novembra 1927. Natančnejša pojasnila daje gozdni urad v Soteski, p. Straža pri Novem mestu.

Vsled preureditve mojega obrata z električnim tokom prodajam sledeče predmete:

- 1 lokomobila (Heinrich Lanz) 38 HP, 10 Atm., v obratu 4 leta
- 1 benzijski motor 6 HP, (Langen & Wolf),
- 1 dynamo-stroj, 220 volt, 19.5 KW, 85 Amp.,
- 1 „ 220 v., 14.5 HP, 12 KW, 54.5 Amp.,
- 1 „ 110 volt, 8 KW, 43.5 Amp. z akumulatorsko baterijo Tudor J5,
- 2 elektromotorja 4 HP, 2 elektromotorja 4 1/2 HP, 3.8 KW, 18.4 Amp.,
- 2 elektromotorja 1 1/2 HP, 4.3 KW, 6.15 Amp.,
- 1 elektromotor 12 HP, 45.5 Amp.

Vsi navedeni stroji so v najboljšem stanju.

Točne informacije daje lastnik:

JOSIP BENKO, tovarnar, Murska Sobota (Prekmurje)

Tiskarna „Kokotor“

Pogačnik Albin, Stražišče pri Kranju izvršuje vsakovrstne tiskovipe dobro - solidno - poceni.

Prodajam

v neposredni bližini glavnega kolodvora stavbo z obrtnimi prostori in pripadajočimi skladišči. — Dopise na upravništvo „Jutra“ pod šifro „Posest 26“.

Globoko potrjim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da me je sinoči ob sedmih zapustil moj iskreno ljubljani, predobr soprog, gospod

Valentin Kopitar

upravnik „Slov Naroda“ v pokoju in lastnik ogasnega zavoda

ki je po dolgi, zelo mučni bolezni in prejemu sv. zakramentov za umira oče izdihnil svojo blago dušo

Pogreb preblijega rajnika bo v sredo, 2. novembra ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Čopova cesta št. 21, na pokopališče k Sv. Križu.

Nepozabnega pokojnika priporočam v blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 31. oktobra 1927.

Globoko žalujoča soproga
Marija Kopitar.

Prvovrstnega potnika

pri trgoveh najbolje uvedenega, iščejo za ljubljansko oblast velike domače tovarne.

Ponudbe naj vpošljejo samo prvovrstni reflektanti z večletno prakso in prima referencam na naslov: „Aloma Company, anončna reklamna družba Ljubljana, pod šifro „2710“.

Znižane cene

na največje skladišče v Krakcu. dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, šivalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatike. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in ponikanje dvo-oles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceni

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Kartovška cesta št. 4.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti naše dobre soproge, oz. matere, tašče, stare matere, gospe

Josipine Hrovatin roj. Kobal

izrekamo vsem, ki so se nas v teh težkih urah spomnili najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo pevskemu društvu „Grafika“ za ganljive žalostinke, ter vsem, ki so izkazali zadnjo čast, ter jo spremili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode brala v četrtek dne 3. t. m. ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Trnovem

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1927.

Žalujoči ostali.